

آیین نامه کانون های دانشجویی
هلال احمر

ماده (۱) : تعاریف

سازمان جوانان جمعیت هلال احمر

سازمان جوانان جمعیت هلال احمر که در این آئین‌نامه به اختصار سازمان نامیده می‌شود، در اجرای بند ۷ از ماده ۳ اساسنامه جمعیت هلال احمر، مصوب ۱۳۶۷/۲/۸ مجلس شورای اسلامی جهت اداره امور جوانان جمعیت تشکیل شده است.

تعریف عضو داوطلب

عضو داوطلب، جوان داوطلبی است که ضمن عضویت در یکی از کانونهای سازمان جوانان و ملزم نمودن خود به پرداخت حق عضویت سالیانه، آمادگی خود را برای انجام خدمات بشردوستانه، امدادی و عام‌المنفعه در جهت تحقق اهداف جمعیت اعلام داشته و خدمات خود را از روی میل و رغبت بدون هیچ گونه چشم داشتی و با این اعتقاد که برای اجتماع سودمند است ارائه نموده و در فعالیتهای جمعی مشارکت می‌نماید.

کانون دانشجویی هلال احمر

کانون دانشجویی هلال احمر که در این آئین‌نامه به اختصار کانون نامیده می‌شود، نهادی است غیرسیاسی و غیردولتی که در جهت اصول هفتگانه و اهداف چهارگانه شامل تلاش برای تسکین آلام بشری، تأمین احترام انسان‌ها، کوشش برای برقراری صلح و دوستی و همچنین حمایت از سلامت و زندگی انسانها و آمادگی و توانمندی برای امداد و نجات و کمکهای اولیه در حوادث به مردم آسیب دیده، به منظور تحقق اهداف سازمان جوانان هلال احمر در دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی کشور تشکیل می‌شود. در این کانون‌ها با برنامه‌ریزی جهت عضوپذیری و بهره‌مندی بهینه از توان و ظرفیت دانشجویان، بستر مناسبی برای انجام فعالیتهای فرهنگی، امدادی، بشردوستانه و تحقیقات علمی همسو با اهداف جمعیت هلال احمر که در اساسنامه آن تصریح شده است، ایجاد می‌گردد. مراکز آموزش عالی در این آئین‌نامه به اختصار واحد آموزشی به کار برده می‌شود.

ماده (۲) : اهداف و وظایف

اهداف کانون

- جذب، سازماندهی و تربیت دانشجویان به منظور آماده ساختن آنان در انجام خدمات امدادی و اجتماعی مورد نیاز جامعه به ویژه هنگام بروز حوادث طبیعی و غیر مترقبه
- توسعه مشارکت دانشجویان، در تصمیم‌سازیها، تصمیم‌گیریها و فعالیتهای مربوط به سازمان و دانشگاه
- کمک به امر سلامت اخلاقی جامعه و دفاع از ارزشهای الهی و انسانی
- بستر سازی مناسب در جهت تداوم و استمرار همکاری دانشجویان داوطلب با هلال احمر پس از فراغت از تحصیل
- کوشش در جهت تبیین و شناساندن وظائف و هدفهای انسانی جمعیت هلال احمر از طریق برنامه‌های آموزشی و پژوهشی در جهت سیاستهای کلی پژوهشی و آموزشی کشور و جمعیت
- همکاری داوطلبانه در فعالیتهای فوق برنامه برای دانشجویان و نیز برنامه‌های خدمات بهداشتی و درمانی برای دانشجویان دانشگاههای علوم پزشکی
- تلاش در جهت تقویت روحیه انسان دوستی و نועدوستی در بین دانشجویان با انجام برنامه‌های بشردوستانه و عام‌المنفعه و امدادی و بسط اندیشه‌هایی همچون مهرورزی، خدمت به دیگران، نیکوکاری، ایثار و از خودگذشتگی، صلح و دوستی با استفاده از ظرفیت دانشگاهها.
- تقویت تفکر دینی و هدایت‌گرایش فطری و تبیین جایگاه رفیع انسان در عالم هستی بر اساس بینش توحیدی
- تلاش و کوشش در جهت پرورش روحیه‌ی تعبد آگاهانه و تقویت ایمان و تحکیم عمل صالح و قداست بخشیدن به شیوه‌های زندگی در پرتو هدایت معنوی و ادای فرایض دینی در بین اعضاء
- اغتنام فرصت جوانی در مسیر کوتاه زندگی و مجاهده در کسب کمال و رفع ملال بر مبنای اتکال به خدا، اعتماد به نفس، توفیق عبادت و تحصیل سعادت
- تقویت و پرورش روحیه‌ی سلم و صفا، صداقت و صمیمیت، همدلی و همنوایی در تحقق امر تالیف قلوب و تحکیم اخوت در بین اعضاء
- تقویت اراده‌ی اعضاء در مسیر تحقق حیات طیب و معقول
- اهتمام به پرورش استعدادها، استکمال روحی و استحصال گنجینه‌های عقلی و ذخایر وجودی و تقویت بنیه‌ی علمی و تسهیل امر رشد و معرفت اعضاء
- توسعه‌ی دامنه‌ی شناخت و معرفت اعضاء نسبت به الگوی خانواده سالم و مطلوب در معارف اسلامی بر اساس قرآن، سیره و روش اسوه‌های متعالی جهت آماده نمودن جوانان به زندگی اجتماعی

۱۵) تلاش برای گرایش اعضا به صلاح و اصلاح اجتماعی و برقراری صلح و صفای جهانی و تأمین آرامش انسانها و تضمین سلامت روانها و اجتناب و پرهیز از خشونت

۱۶) تلاش در جهت فراگیری آئین دوستی و مصاحبت، رحمت و شفقت، رفق و ملایمت و تعارف و تعاطف نسبت به یکدیگر و پرهیز از تندی و خشونت و اجتناب از کینه و خصومت در بین جوانان

۱۷) تقویت روحیه‌ی شور و نشاط و امید و حرکت در بین اعضا بر اساس تبلیغ و تعمیم فرهنگ کار و ابتکار، فضیلت اشتغال و قداست کسب حلال و تلاش معاش

۱۸) ابتهاج روحی و اتحاد جمعی در عمران و آبادی میهن اسلامی با دستهای توانا و اندیشه‌ی پویای جوانان پرشور ایرانی و استعانت از غیرت ملی و نصرت الهی

۱۹) تقویت روحیه‌ی خدمت و همکاری، احسان و فداکاری و ایثار و از خودگذشتگی نسبت به هموعان و مجاهدت و مداومت در کسب توفیق خدمت خلق و ادای شکر نعمت خالق

۲۰) پرورش جسمی و توانمندی و چالاکی همراه با تقویت روحیه‌ی جوانمردی و فتوت، شهامت و شجاعت و پرورش حس حق‌طلبی

وظائف کانون

الف) عضوگیری از بین دانشجویان داوطلب با انجام فراخوان در طی سال

ب) برنامه‌ریزی جهت آموزش و بکارگیری دانشجویان و آماده نمودن آنان برای شرکت در فعالیت‌های امدادی، اجتماعی، فرهنگی، ورزشی، خدمات عام‌المنفعه سازمان

ج) ارائه‌ی خدمات اجتماعی و فرهنگی به دانشجویان در چارچوب اهداف و برنامه‌های سازمان

د) جلب همکاری مردم و نهادهای از طریق شناساندن اهداف و معرفی فعالیت‌های جمعیت هلال احمر

ه) برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های مشترک علمی و پژوهشی با سایر نهادها به منظور تبیین هدفها و برنامه‌های سازمان

و) ترویج روحیه‌ی کار و تلاش داوطلبانه در بین دانشجویان با اجرای برنامه‌های فرهنگی، اجتماعی و عام‌المنفعه

ز) برنامه‌ریزی و اجرای فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی برای استفاده‌ی مطلوب از توانائی، استعداد و تخصص دانشجویان در گسترش فرهنگ صلح، تفاهم و دیگر ارزشها و مفاهیم والای انسانی و الهی

ماده (۳): ارکان کانون

ارکان کانون

- مجمع عمومی کانون
- شورای اجرایی کانون
- هیئت نظارت

مجمع عمومی کانون

این مجمع متشکل از اعضای کانون است که با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضا رسمیت یافته و مصوبات آن با رأی اکثریت نسبی اعضای حاضر معتبر خواهد بود. ملاک دو سوم اعضا در لحظه برگزاری مجمع، اعضائی است که دارای پرونده عضویت در کانون بوده و مشغول به تحصیل در همان دانشگاه باشند.

وظائف مجمع عمومی

الف) انتخاب اعضای شورای اجرایی (اصلی و علی‌البدل) از طریق انتخابات

ب) استماع گزارش دوره‌ای کانون که توسط دبیر و یا یکی از اعضای شورا ارائه می‌گردد

ج) بررسی عملکرد کانون و ارائه طریق در خصوص فعالیتها

تبصره: مجمع عمومی بایستی هر سال حداقل دو بار تشکیل جلسه دهد. توصیه می‌شود جلسه اول در سالروز تاسیس سازمان جوانان (نیمه اول آبان ماه) و جلسه دوم در هفته هلال (نیمه دوم اردیبهشت) احمر باشد.

شورای اجرایی

جمعی است متشکل از ۵ نفر از اعضای اصلی که برای مدت دو سال توسط مجمع عمومی انتخاب می‌شوند.

تبصره ۱: در صورتی که اعضای شورای اجرایی بدون عذر موجه سه جلسه متوالی یا پنج جلسه غیر متوالی در جلسات شورا شرکت نمایند از عضویت در شورا محروم خواهند شد. در این صورت دبیر، اولین عضو علی البدل را برای عضویت در شورا انتخاب می نماید.

تبصره ۲: هر یک از اعضا شورای اجرایی موظفند مسئولیت یکی از واحدهای (جذب و سازماندهی، آموزش و پژوهش، امداد و فعالیت‌های بشردوستانه، فرهنگی و اجتماعی) را با پیشنهاد دبیر کانون پذیرفته و در خصوص عملکردشان در قبال دیگر اعضای شورای اجرایی و هیئت نظارت و دبیر پاسخگو باشند.

تبصره ۳: حکم مسئولیت اعضای شورای اجرایی پس از برگزاری و تأیید انتخابات، توسط معاون امور جوانان استان صادر و تحویل آنان می گردد.

وظایف شورای اجرایی

الف) برگزاری جلسات رسمی حداقل در هر ماه یک بار و با حضور حداقل ۳ عضو با حضور دبیر کانون و تنظیم صورتجلسات
ب) اجراء تقویم ابلاغی سازمان و پیش بینی برنامه های ابتکاری
ج) انجام امور جاری کانون با تقسیم مسئولیت بین اعضای شورا
د) همکاری با مسئولین واحد آموزشی و جمعیت و برنامه ریزی جهت حضور فعال در برنامه ها و جلسات سازمان
ه) تهیه گزارش عملکرد کانون به منظور ارائه به مجمع عمومی و مسئولین ذیربط و برنامه ریزی در جهت تشکیل جلسات مجمع عمومی

هیئت نظارت

این هیات متشکل از سه نفر شامل :

- ۱- معاون دانشجویی، یا معاون فرهنگی، یا مدیر فرهنگی واحد آموزشی (بعنوان رئیس هیئت نظارت)
- ۲- رئیس شعبه هلال احمر،
- ۳- مسئول مرکز امور جوانان شعبه هلال احمر.

وظائف هیئت نظارت

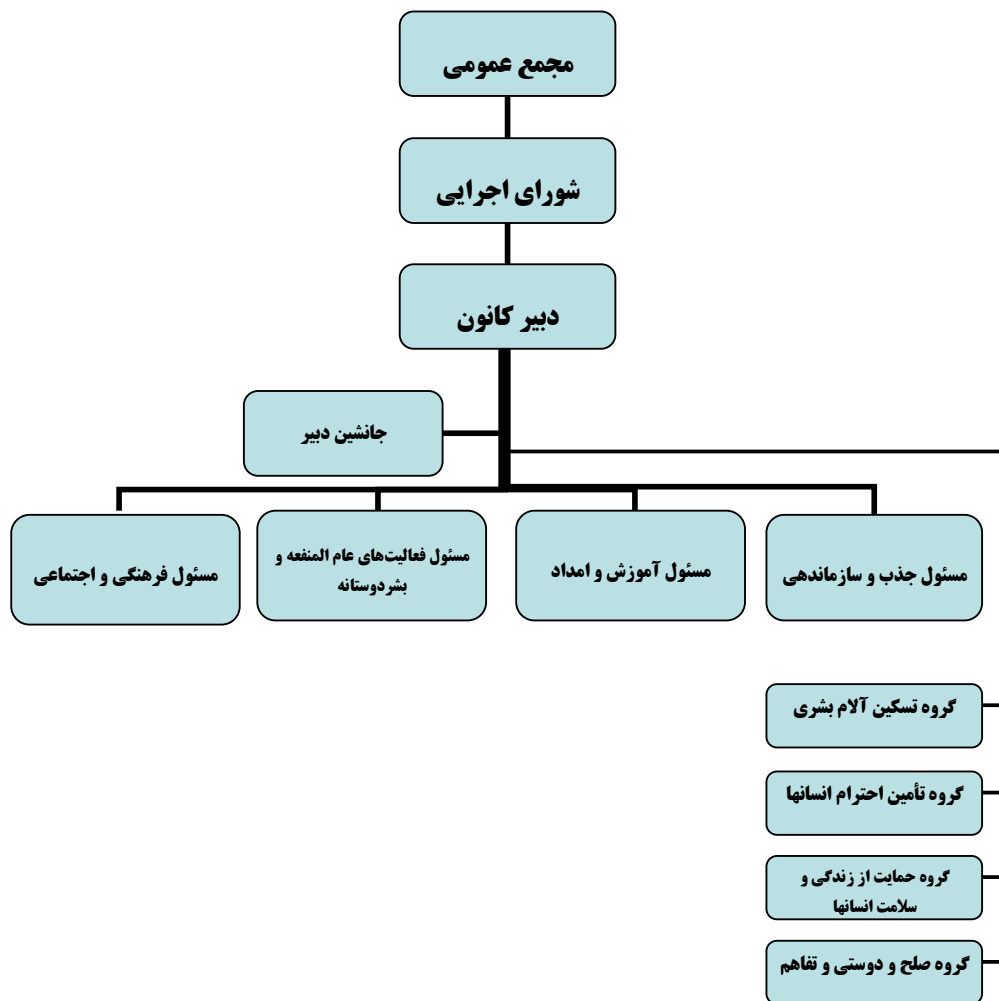
الف) نظارت بر فعالیتهای کانون و تهیه گزارش از نحوه ی عملکرد کانون و تسلیم آن به مسئولین جمعیت و دانشگاه
ب) بررسی و اظهار نظر در خصوص گزارش ارائه شده شورای اجرایی به مجمع عمومی
ج) در صورت صلاحدید، شرکت در جلسه شورای اجرایی کانون بدون حق رأی
د) پیشنهاد تشکیل جلسه مجمع عمومی به صورت فوق العاده
ه) نظارت بر انتخابات شورای اجرایی کانون و تأیید صلاحیت کاندیداهای عضویت در شورا
و) انتخاب دبیر کانون از بین اعضای راه یافته به شورای اجرایی پس از معرفی دو نفر توسط شورای اجرایی (از بین خود)
تبصره ۱: هیئت نظارت با توجه به تایید صلاحیت قبلی اعضای شورای اجرایی (قبل از انتخابات)، ملزم به انتخاب دبیر از بین دو نفر فرد معرفی شده از سوی شورای کانون می باشد و نمی تواند درخواست معرفی دو نفر دیگر را بنماید.

تبصره ۲: هیئت نظارت می تواند با برگزاری جلسه مصاحبه یا دریافت برنامه های دو نفر فرد معرفی شده از سوی شورا، نسبت به انتخاب دبیر از بین آن دو اقدام نماید.

تبصره ۳: هیئت نظارت حق دخالت در امور اجرایی کانون را ندارد.

ماده (۴) : ساختار تشکیلاتی کانون

ساختار تشکیلاتی کانون دارای ارکان و نمودار تشکیلاتی ذیل می‌باشد :

دبیر کانون

فردی است که در طی انتخابات با رأی مجمع عمومی ، عضو شورای اجرایی شده و سپس شورای اجرایی منتخب دو نفر از بین خود را به هیئت نظارت کانون پیشنهاد و هیئت نظارت کانون یک نفر از آن دو را بعنوان دبیر تعیین می نماید و پس از معرفی توسط رئیس جمعیت هلال احمر شهرستان به معاون امور جوانان جمعیت هلال احمر استان ، توسط معاون امور جوانان استان ابلاغ دبیری وی صادر می گردد.

وظایف دبیر کانون

- ۱- نظارت بر حسن اجرای کامل اساسنامه و آیین‌نامه کانون
- ۲- ایجاد هماهنگی و ارتباط بین رئیس شعبه جمعیت هلال احمر، مسئولین واحد آموزشی و شورای اجرایی کانون
- ۳- اجرای مصوبات مجمع عمومی و شورای اجرایی به عنوان مسئول اجرایی کانون
- ۴- تلاش برای ترویج و انتقال فرهنگ فعالیت‌های داوطلبانه و بشردوستانه به اعضای شورا و سایر دانشجویان به منظور جلب مشارکت و عضوگیری
- ۵- تعیین زمان جلسات شورا ، تشکیل جلسات و حضور فعال در آنان
- ۶- اهتمام به تشکیل جلسات مجمع عمومی با همکاری اعضای شورای اجرایی با هماهنگی مسئولین ذیربط و ارائه ی گزارش (عملکردی و مالی) به مجمع

- ۷- شرکت در برنامه‌های کشوری سازمان جوانان با هماهنگی رئیس جمعیت شهرستان و معاون امور جوانان استان
- ۸- حفظ و مراقبت از کلیه اموال کانون و استفاده از امکانات و اموال کانون در چارچوب ضوابط و قوانین جمعیت هلال احمر و واحد آموزشی
- ۹- اطمینان از تأمین منابع مالی قبل از اجرای برنامه و پیگیری برای حصول آن طبق ضوابط مالی جمعیت
- ۱۰- دریافت اعتبار تنخواه مالی از مسئولین جمعیت و دانشگاه و هزینه آن با هماهنگی شورای اجرایی و معاون امور دانشجویی واحد آموزشی در قالب برنامه‌های مصوب
- ۱۱- پیگیری برنامه‌ها و فعالیت‌های مختلف شورای اجرائی کانون و نظارت بر حسن اجرای آنها
- ۱۲- ارائه طرح‌ها و برنامه‌های ابتکاری کانون به جمعیت هلال احمر جهت تصویب و دریافت برنامه‌های مصوب از مسئولین جمعیت جهت اجرا در کانون واحد آموزشی
- ۱۳- تلاش برای حضور در شورای فرهنگی واحد آموزشی و جذب کمک‌های آن در اجرای برنامه‌ها
- ۱۴- ارتباط با اساتید دلسوز و فرهیخته، روحانیت متعهد، مسئولین شهر (امام جمعه، فرماندار و ...) در جهت اجرای بهتر برنامه‌ها
- ۱۵- ارائه گزارش فعالیت‌های کانونی به جمعیت هلال احمر شهرستان و معاونت دانشجویی واحد آموزشی به صورت دوره ای
- ۱۶- هماهنگی و پاسخگویی در قبال حسن اجرای فعالیت‌های کانون به سازمان جوانان، معاونت امور جوانان، معاونت دانشجویی، معاونت فرهنگی، شورای اجرایی و مجمع عمومی
- ۱۷- پاسخگویی به هیئت نظارت کانون در قبال فعالیت‌های کانون
- ۱۸- مسئولیت در قبال فعالیت‌های کانون

جانشین دبیر

نفر دوم معرفی شده به هیئت نظارت برای تصدی دبیری، پس از انتخاب دبیر، با حفظ سمت در شورای اجرائی، بعنوان جانشین دبیر کانون معرفی می‌شود تا در صورت عدم حضور دبیر، وظایف محوله را به انجام رساند و همچنین در اجرای برنامه‌ها نهایت همکاری با دبیر کانون را داشته باشد. جانشین دبیر سه وظیفه عمده: ۱- برنامه ریزی، ۲- مالی، و ۳- امور اداری کانون را برعهده دارد.

وظائف جانشین دبیر

- ۱- ایجاد بستر مناسب جهت تسهیل در امر برقراری ارتباط بین اعضاء شورا
- ۲- تهیه صورتجلسات و مصوبات شورای کانون و پیگیری اجرای آن
- ۳- نگهداری و تنظیم حساب‌ها و دفاتر مالی کانون
- ۴- تهیه و تنظیم گزارش‌های وضعیت مالی و ارائه آنها
- ۵- لیست برداری و ثبت کلیه اموال و امکانات موجود در کانون

مسئول جذب و سازماندهی

- الف) فراخوان عضویت طی دو مرحله از سال با هماهنگی دبیر
- ب) تعیین برنامه زمانبندی همیشگی جهت عضوگیری
- ج) دریافت فرم‌های عضویت و ارائه به افراد متقاضی
- د) تهیه پرونده داوطلبی برای هر نفر و همچنین ثبت فعالیت‌های اجرایی و ارزیابی آنان و درج در پرونده (بصورت برنامه‌نویسی شده مورد تاءکید است) و همچنین پیگیری و ثبت پرداخت حق عضویت اعضاء
- هـ) تحویل مدارک متقاضیان و ثبت‌نام آنها و ارائه مدارک جهت صدور کارت و پیگیری ارتقاء عضویت طبق ضوابط
- و) صدور کد عضویت و توزیع کارت‌های صادر شده به متقاضیان و تلاش در جهت ارتقاء عضویت اعضای کانون
- ز) معرفی اعضاء بالای ۲۹ سال به امور داوطلبان شعبه با هماهنگی مسئول مرکز امور جوانان شعبه
- ح) تلاش برای جذب و سازماندهی دانشجویان نخبه و برگزیده در کانون هلال احمر
- ط) هماهنگی و همکاری با سایر اعضاء شورای کانون
- ی) انجام سایر امور محوله از سوی دبیر کانون

مسئول آموزش و امداد

- الف) انجام کلیه امور آموزشی مربوط به کانون، شامل:
 - ۱- تهیه لیست نفراتی که می‌بایست در دوره‌های آموزشی شرکت نمایند

- ۲- برنامه‌ریزی جهت زمانبندی دوره‌های آموزشی
- ۳- هماهنگی جهت تهیه مکان برگزاری دوره‌های آموزشی و اطلاع به اعضا
- ۴- هماهنگی با دبیر کانون برای درخواست مربی از طریق شعبه جمعیت هلال احمر
- ۵- هماهنگی با دبیر کانون و مراکز مربوطه جهت تأمین منابع آموزشی دوره‌ها و برگزاری دوره‌های آموزشی مصوب و مورد نیاز کانون جهت اعضا ، دانشجویان و با کارکنان واحد آموزشی
- ۶- هماهنگی با دبیر کانون جهت دریافت گواهینامه آموزشی از جمعیت هلال احمر
 - ب) نظارت بر مطالب آموزشی در وبلاگ کانون
 - ج) دعوت از اساتید متعدد و فرهیخته دانشگاه جهت سخنرانی در همایش‌ها
 - د) اعلام فراخوان برنامه‌هایی از جمله : مقالات پژوهشی، مسابقات کتابخوانی، طرح‌های ابتکاری و ...
 - ه) نظرسنجی از اعضا در خصوص برنامه‌ها و فعالیت‌های کانون و ... جهت رفع نقایص و بهبود برنامه‌ها
 - و) بررسی نیازهای آموزشی اعضا و ارائه آنها در قالب اولویت‌های آموزشی به دبیر کانون
 - ز) به روز کردن و تهیه فهرست کتب، نشریات و مجاری اطلاع‌رسانی مورد نیاز برای دوره‌های آموزشی
 - ح) تهیه آرشیوی از کتب و نشریات هلال احمر به منظور آشنایی بیشتر اعضا با هلال احمر و فعالیت‌های آن در کانون
 - ط) معرفی اعضا قبول شده در دوره‌های امدادی به شعبه جهت تشکیل تیم‌های امدادی
 - ی) هماهنگی جهت برگزاری و یا حضور فعال اعضا در مانورهای امدادی
 - ک) هماهنگی جهت حضور اعضا به منظور ارائه کمک‌های اولیه به مصدومان و آسیب‌دیدگان از حوادث در صورت اعلام نیاز
 - ل) تشکیل تیم‌های ویژه امدادی جهت پوشش مراسم‌ها با صلاح‌دید مسئولین شعبه
 - م) همکاری و هماهنگی با سایر اعضای شورای کانون
 - ن) انجام سایر امور محوله از سوی دبیر کانون

مسئول فرهنگی و اجتماعی

- الف) ترویج هفت اصل اساسی و اهداف چهارگانه جمعیت هلال احمر در بین اعضا با استفاده از ابزار هنری و فرهنگی
- ب) برنامه‌ریزی و اقدام جهت برگزاری نمایشگاه دستاوردهای کانون در قالب تصویر، نمایشگاه فعالیت‌های جمعیت هلال احمر شعبه
- ج) تبلیغات وسیع برنامه‌های کانون در سطح واحد آموزشی
- د) تهیه نشریه تجربی و یا اعلام اخبار از فعالیت‌ها و برنامه‌های اجرا شده در کانون و گزارش به دبیر کانون و مسئولین مربوطه
- ه) ایجاد و پوشش مطالب در وبلاگ کانون
- و) هماهنگی در اجرای برنامه‌های مناسبی فرهنگی ، ملی و مذهبی مرتبط با اهداف جمعیت
- ز) هماهنگی در برگزاری اردوهای علمی، فرهنگی، تربیتی، آموزشی و سیاحتی و ...
- ح) ترویج روحیه همبستگی، سازگاری و اتفاق جمعی در بین دانشجویان
- ط) هماهنگی جهت بازدید از آثار تاریخی و فرهنگی
- ی) برنامه‌ریزی و نظارت بر اجرای مسابقات فرهنگی، هنری و ورزشی
- ک) تلاش برای رفع معضلات اجتماعی جوانان و جامعه از قبیل اعتیاد، فرار جوانان از خانواده و ... از طریق ارائه بروشورهای مرتبط در بین دانشجویان و تشکیل کارگاهها و کلاسهای آموزشی
- ل) هماهنگی جهت حضور اعضا در همایش‌های فرهنگی و ورزشی
- م) همکاری و همکار با سایر اعضای شورای کانون
- ن) انجام سایر امور محوله از سوی دبیر کانون

مسئول فعالیت‌های عام المنفعه و بشردوستانه

- الف) هماهنگی جهت کمک‌رسانی به آسیب‌دیدگان از طریق جمع‌آوری و توزیع کمک‌های مردمی و اعانات طبق ضوابط
- ب) شناسایی روستاهای محروم و هماهنگی جهت حضور دانشجویان
- ج) هماهنگی جهت حضور اعضا در برنامه‌های بشردوستانه از قبیل : (دیدار از خانواده شهداء و غبارروبی مزار شهداء، سالمندان، جانبازان، ایتم ، حضور در مراکز نگهداری معلولین و سالمندان و ارائه ی خدمت به آنان و ...)
- د) تلاش در جهت حفظ محیط زیست با اجرای برنامه های متنوع
- ه) اجرای برنامه های متنوع و ابتکاری با هدف تقویت روحیه ی بشردوستی و نودوستی در بین اعضا

و) هماهنگی و همکاری با سایر اعضای شورای کانون
ز) انجام سایر امور محوله از سوی دبیر کانون
تبصره: دستورالعمل‌های مربوط به فعالیت اعضا در خصوص جذب و سازماندهی، آموزش و امداد، فرهنگی و اجتماعی و ... بطور جداگانه توسط سازمان تهیه و ابلاغ خواهد شد.

گروه‌های چهارگانه کانون

مسئول جذب و سازماندهی کانون، پس از ثبت نام داوطلبان و طی مراحل عضویت و جذب، نسبت به سازماندهی اعضا در گروه‌های ده نفره اقدام می‌نماید.
هر گروه شامل ده نفر عضو عادی یا فعال که یک نفر از آنان به انتخاب دبیر بعنوان سرگروه و یک نفر به انتخاب سرگروه بعنوان جانشین گروه انتخاب می‌گردد.
تبصره ۱: سرگروه‌های چهارگانه بدون حق رأی، در جلسات شورای کانون دعوت می‌شوند.
تبصره ۲: در صورت افزایش تعداد اعضا بیش از چهارگروه، راه اندازی گروه‌های موازی به منظور سازماندهی اعضا الزامی است. به این صورت که گروه ۱ تسکین آلام بشری - گروه ۲ تسکین آلام بشری - گروه ۳ تسکین آلام بشری و ...
تبصره ۳: سرگروه می‌تواند اعضای گروه خود را از بین داوطلبان انتخاب نماید.
تبصره ۴: گروه‌ها تک جنسیتی بوده و راه اندازی گروه‌های مختلط ممنوع می‌باشد. به این صورت که سرگروه و اعضای گروه باید از یک جنسیت انتخاب شوند.
تبصره ۵: شورای کانون ترتیبی اتخاذ نمایند تا در اجرای برنامه‌ها، اعضای گروه‌ها با هدف بکارگیری آنان و انجام کارگروهی مشارکت داده شده و وظائف اجرای برنامه‌های کانون با نظارت شورا به گروه‌ها واگذار شود.

شرح وظایف عمومی گروه‌های چهارگانه

دو وظیفه اصلی:

- ۱- آمادگی برای مقابله با سوانح و ارائه خدمات امدادی در حوادث طبیعی و غیرمترقبه، و
- ۲- ارائه خدمات عام المنفعه، بشردوستانه و ارتقاء فرهنگی اعضا
وظیفه عمومی همه اعضای متشکل در گروه‌ها محسوب می‌گردد.

وظایف امدادی تمامی گروه‌ها عبارت است از:

- ۱- ارائه کمک‌های اولیه به مصدومان و آسیب دیدگان از حوادث
- ۲- شرکت فعال در عملیات امداد و نجات با آمادگی قبلی از طریق فرا گرفتن آموزش‌های امدادی لازم (تیم‌های امداد و نجات)
- ۳- کمک رسانی به آسیب دیدگان از طریق جمع‌آوری و توزیع کمک‌های مردمی با حضور در مناطق آسیب دیده
- ۴- حضور فعال در مانورهای امدادی جمعیت
- ۵- آمادگی برای امدادرسانی در عرصه‌های محلی، منطقه‌ای ملی و بین‌المللی (تیم‌های امداد و نجات) در صورت اعلام نیاز

شرح وظایف اختصاصی گروه‌های چهارگانه

ارائه خدمات عام المنفعه یکی از دو وظیفه اساسی سازمان جوانان است که اعضای متشکل در گروه‌های چهارگانه با توجه به اهداف جمعیت و تحت عنوان گروه مربوطه، دارای وظایف اختصاصی به شرح ذیل می‌باشند:

الف) گروه تسکین آلام بشری

- ۱- شناسایی و ارتباط با مراکز خدماتی و حمایتی مرتبط با نیازمندان، آسیب دیدگان و بیماران خاص.
- ۲- شناسایی افراد یا خانواده‌های آسیب پذیر در زمینه‌های مختلف (شامل افراد بی بضاعت، بیماران، ایتم و ...)
- ۳- ارائه خدمات اجتماعی در جهت تسکین آلام بشری آوارگان، پناهندگان، مریضان و معلولین
- ۴- معرفی روش‌های زندگی مسئولانه به جوانان در قبال دردها، مصائب، رنج‌ها و مشکلات مردم
- ۵- تلاش برای رفع معضلات اجتماعی جوانان و جامعه از قبیل اعتیاد، فرار جوانان از خانواده و ...

- ۶- التفات به حساسیتهای روحی و روانی نیازمندان در زمان ارایه خدمات اجتماعی با رعایت حرمت و شایسته‌انسانی
- ۷- اشاعه اصول تعاون و نیکوکاری بین جوانان

ب) گروه تأمین احترام انسانها

- ۱- حفظ حرمت و شایسته‌انسانی افراد، بدون هیچگونه تبعیض اعم از رنگ، نژاد، جنس، زبان، سن و غیره
- ۲- بزرگداشت خاطره فداکاریها و ایثارگری شهدا، جانبازان، آزادگان و امدادگران و تکریم خانواده‌های آنان
- ۳- برقراری ارتباط با دانشمندان، فرزندان، اقشار و صنوف خدمتگزار و افراد نیکوکار و خیر به منظور تقدیر و تکریم از ارزشهای انسانی و معنوی آنان
- ۴- تشویق جوانان به الگوپذیری در رفتار و منش انسانی و تأسی به الگوهای متعالی (اهل بیت عصمت و طهارت و اسوه‌های حسنه) و بهره‌گیری از سیره‌ی نورانی آنان در ایجاد فضای معنوی و انسانی در جامعه
- ۵- معرفی الگوهای مناسب زندگی در لحظات غم و شادی، شکست و پیروزی، بیماری و سلامت و سختی و آسانی
- ۶- تبلیغ صفات پسندیده و اخلاق شایسته در جهت تأمین احترام انسانها با تکیه بر آموزه‌های دینی
- ۷- معرفی شیوه‌های حفظ حرمت، حقوق و وظایف افراد نسبت به یکدیگر

ج) گروه حمایت از زندگی و سلامت انسانها

- ۱- کمک به امر بهداشت جسمی و روانی جوانان و جامعه
- ۲- کمک به امر بهداشت اردوگاههای آوارگان و مناطق آسیب دیده از حوادث در زمان حوادث
- ۳- تلاش در جهت توسعه فضاهای سبز و کمک به امر درختکاری
- ۴- تلاش در جهت حفظ محیط زیست
- ۵- اشاعه ورزش خصوصاً ورزش همگانی
- ۶- کمک به امر پیشگیری از بیماریهای واگیردار مانند: ایدز، هپاتیت و بیماریهای خاص
- ۷- کمک به معرفی شیوه‌های کسب و کار با ارایه مشاوره شغلی و معرفی مشاغل و حرف‌گوناگون برای اعضا در جهت ایجاد شور و نشاط برای تلاش و سازندگی مفید

د) گروه صلح و دوستی و تفاهم

- ۱- تلاش برای ایجاد وفای و همدلی بین افراد، اقوام، گروههای مختلف با برگزاری مراسم پیمان دوستی و برادری (عقد اخوت)
- ۲- ایجاد رابطه دوستانه و صمیمانه بین جوانان عضو و همسالان آنان در داخل و خارج کشور به منظور تعمیم و تقویت روحیه سلم و صفا در راستای اهداف جمعیت
- ۳- ارتباط با گروههای مدافع صلح جهانی برای تقویت همدلی و همنوایی و همراهی در جهت همزیستی و حیات مسالمت آمیز و حفظ و حراست از صلح و امنیت جهانی با هماهنگی جمعیت
- ۴- معرفی آثار سوء تعصبات جاهلانه و کینه توزانه و اختلاف و کدورت‌های قومی، قبیله‌ای و تلاش برای حل آنها
- ۵- ترویج فرهنگ صلح و دوستی در جامعه از طرق گوناگون مانند برنامه‌های ورزشی، برگزاری همایشها، راهپیمایی‌ها و غیره
- ۶- ترویج روحیه مهرورزی، مهربانی، همبستگی، سازگاری و اتفاق جمعی در جامعه
- ۷- شناسایی و استفاده از میراث فرهنگی ایران و جهان در جهت صلح و دوستی و تفاهم

ماده (۵) : شرایط احراز و نحوه تشکیل کانون

- کلیه دانشگاهها و دانشکده‌ها اعم از دولتی، آزاد اسلامی، پیام نور، علوم پزشکی، فنی و حرفه‌ای، موسسات علمی و کاربردی، غیرانتفاعی و ... می‌توانند نسبت به تشکیل کانون طبق شرایط زیر اقدام نمایند.
- ۱- حد نصاب دانشجویان مشغول به تحصیل در مرکز آموزشی حداقل ۱۰۰ نفر می‌باشد
 - ۲- داشتن حداقل ۴۰ دانشجوی داوطلب جهت عضویت در کانون
 - ۳- در اختیار قرار دادن امکانات مورد نیاز (اتاق یا فضای مناسب برای کانون و تجهیزات اداری از قبیل میز، صندلی، کمد، تلفن و ...) برای فعالیت‌های کانون به منظور متمرکز نمودن فعالیت‌های کانون توسط رئیس واحد آموزشی یا هلال احمر
 - ۴- اعلام درخواست راه‌اندازی کانون توسط رئیس واحد آموزشی به رئیس جمعیت هلال احمر شهرستان

- ۵- بازدید و تأیید محل کانون در دانشگاه مربوطه توسط شعبه جمعیت هلال احمر شهرستان و درخواست از معاون امور جوانان استان جهت راه اندازی کانون دانشجویی در واحد آموزشی مربوطه
- تبصره ۱:** شعبه هلال احمر شهرستان حداکثر ظرف ده روز می بایست نسبت به اعلام نظر راه اندازی کانون اقدام نماید. در صورت عدم موافقت، می بایست مراتب کتباً با ذکر دلایل عدم موافقت به واحد آموزشی متقاضی اعلام گردد.
- تبصره ۲:** دلایل عدم موافقت راه اندازی کانون توسط شعبه عبارتند از:
- ۱- وجود کانون قبلی در همان دانشگاه یا دانشکده
 - ۲- عدم حد نصاب تعداد دانشجویان
 - ۳- عدم واگذاری اتاق و تجهیزات اولیه توسط واحد آموزشی
- ۶- بررسی معاون امور جوانان استان و سپس درخواست موافقت از مدیر عامل جمعیت هلال احمر استان
- تبصره:** معاونت امور جوانان استان باید ظرف یک هفته از تاریخ دریافت درخواست شعبه و واحد آموزشی، نظر خود را اعلام نماید.
- ۷- درخواست مدیرعامل جمعیت هلال احمر استان از رئیس سازمان جهت تأسیس کانون
- تبصره:** مدیرعامل استان باید ظرف یک هفته از تاریخ دریافت درخواست واحد آموزشی، شعبه و معاونت امور جوانان استان، نظر خود را اعلام نماید.
- ۸- بازدید نماینده سازمان از واحد آموزشی مربوطه و موافقت ریاست سازمان جوانان حداکثر ظرف ده روز
- ۹- صدور پروانه تأسیس کانون از سوی سازمان جوانان
- ۱۰- سازمان جوانان پس از صدور پروانه تأسیس کانون، ملزم به پیش بینی اعتبار و بودجه مورد نیاز کانون در اعتبارات سالیانه استان می باشد.
- تبصره ۱:** سازمان می تواند پس از بررسی درخواست ها و بازدید از دانشگاه به دو صورت مجوز فعالیت و راه اندازی صادر نماید: ۱- مجوز موقت (صدور توسط مدیر عامل استان با اعتبار حداکثر ۶ ماهه جهت برآورد فعالیت کانون)، ۲- مجوز دائم
- تبصره ۲:** کلیه کانون ها می بایست در محل دانشگاه یا دانشکده تشکیل گردد و راه اندازی کانون در سایر مراکز مثل آزمایشگاه، خوابگاه و ... ممنوع است. لکن راه اندازی دفتر وابسته به کانون در محل خوابگاه جهت هماهنگی برنامه ها با موافقت واحد آموزشی بلامانع است.
- تبصره ۳:** در هر دانشگاه یا مرکز آموزش عالی تنها مجوز تأسیس یک کانون داده خواهد شد. لیکن در صورت استقرار دانشکده های یک دانشگاه در شهرهای مجزا و دور از هم یا در یک شهر ولی مجزا از هم، تشکیل کانون بصورت مستقل از مرکز با توجه به شرایط فوق الذکر می باشد.

ماده (۶): شرایط احراز برای کاندیدایی شورای اجرایی و دبیر کانون

- ۱- التزام عملی به اصل ولایت مطلقه فقیه
 - ۲- پذیرش اصول بنیادین نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر و اساسنامه جمعیت
 - ۳- آشنایی با اساسنامه و آیین نامه اجرایی کانون دانشجویی هلال احمر
 - ۴- تقید به ارزش های اسلامی و انقلابی
 - ۵- عدم اشتغال به فساد
 - ۶- اشتغال به تحصیل در دانشگاه مربوطه در مقطع، کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری
 - ۷- داشتن حداقل ۳ ماه سابقه عضویت در کانون یا شعبه (سایر شاخه ها)
- تبصره:** شرط سابقه عضویت در بدو تأسیس کانون منتفی می باشد.
- ۸- باقی ماندن حداقل ۶۰ واحد درسی در مقطع کارشناسی و ۳۰ واحد درسی در مقاطع کاردانی و کارشناسی ارشد
 - ۹- برخورداری از سلامت کافی (متناسب با وظائف کانون)
 - ۱۰- عدم وابستگی فکری و تشکیلاتی به احزاب و تشکلهای سیاسی مخالف نظام مقدس اسلامی
 - ۱۱- توانایی برقراری ارتباط مناسب با دانشجویان، مدیریت واحد آموزشی و شعبه هلال احمر
 - ۱۲- نداشتن سوء سابقه و عدم سابقه محکومیت قطعی در کمیته انضباطی دانشگاه
 - ۱۳- تأیید صلاحیت توسط هیئت نظارت بر کانون

ماده (۷) : مراحل انتخاب شورای اجرایی و دبیر کانون

مرحله اول : تعیین کمیته اجرایی انتخابات کانون

به منظور اجرای صحیح انتخابات، اعضای شورای اجرایی فعلی از بین اعضای با سابقه کانون سه نفر را که نامزد عضویت در شورای اجرایی نباشند و خود نیز در حال حاضر عضو شورا نباشند، به عنوان « کمیته اجرایی برگزاری انتخابات » و یک نفر نیز از بین آنان بعنوان رئیس کمیته تعیین می‌نمایند.

پس از برگزاری انتخابات و تشکیل شورای اجرایی جدید، به کار این کمیته پایان داده خواهد شد.

وظایف کمیته اجرایی

۱- اعلام روند برگزاری انتخابات به واحد آموزشی و شعبه هلال احمر و کسب مجوز و موافقت مسئولین مربوطه و صدور اطلاعیه ثبت‌نام از نامزدهای شورای اجرایی در سطح کانون مربوطه با ذکر مدت زمان ثبت‌نام و محل مراجعه برای ثبت نام .

مراحل ثبت نام دو روز قبل از ارائه اسامی به هیئت نظارت پایان می پذیرد و پس از آن ثبت نام صورت نخواهد پذیرفت. حداقل مدت زمان ثبت نام چهار روز بوده و باید با استفاده از تمامی امکانات و فضاسازی مناسب ، به اطلاع کلیه ی اعضای کانون رسانده شود.

۲- ارایه فرم مخصوص ثبت نام به داوطلبان عضویت در شورای اجرایی و دریافت آن پس از تکمیل

۳- ارسال فرم‌های نامزدها به هیأت نظارت جهت تأیید صلاحیت آنان

۴- دعوت از اعضا جهت حضور در جلسه مجمع عمومی برای برگزاری انتخابات

تبصره : اعضای کانون به افرادی اطلاق می‌شود که با تکمیل فرم عضویت بعنوان عضو کانون شناخته شده باشند. بدیهی است ۱۲ روز قبل از شروع ثبت نام برای عضویت در شورای اجرائی تا پایان برگزاری انتخابات و تعیین شورای اجرائی (ثبت نام- بررسی تأیید صلاحیت- تبلیغات- برگزاری مجمع و انتخابات) هیچگونه ثبت نام جدیدی صورت نخواهد پذیرفت و غیرقانونی می باشد.

۵- تهیه لوازم و ابزار مورد نیاز انتخابات با همکاری مسئولین ذیربط

۶- شمارش آراء ، تهیه صورتجلسه و اعلام نتایج انتخابات

۷- تنظیم لیست اعضای کانون با هماهنگی شورای اجرایی فعلی برای تحویل تعرفه انتخاباتی

تبصره : فقط دانشجویان عضو کانون که در زمان برگزاری انتخابات مشغول تحصیل در همان واحد آموزشی می باشند حق شرکت در انتخابات دارند.

۸- ارایه لیست نامزدهای شورای اجرایی به ترتیب حروف الفبا و به صورت خوانا به مجمع عمومی

۹- اعلام تشکیل اولین جلسه مجمع عمومی به اعضا با ذکر زمان، تاریخ و مکان آن ، یک هفته قبل از تشکیل جلسه و برگزاری انتخابات

تبصره ۱: دبیر فعلی کانون از رئیس واحد آموزشی و یا نماینده معرفی شده از جانب وی و رئیس شعبه جمعیت هلال احمر جهت حضور در جلسه مجمع عمومی به عنوان ناظر دعوت می‌نماید.

تبصره ۲: در صورت تازه تاسیس بودن کانون ، مسئول مرکز امور جوانان شعبه پس از طی مراحل قانونی و دریافت پروانه تاسیس کانون ، رءسأ و با هماهنگی واحد آموزشی نسبت به توزیع فرم عضویت در کانون در ظرف یک هفته اقدام و رئیس شعبه هلال احمر از بین داوطلبان عضویت در کانون ، سه نفر را بعنوان اعضای کمیته اجرائی انتخاب می نماید.

مرحله دوم : ثبت نام داوطلبین شورای اجرایی

در مرحله بعد ، داوطلبانی که شرایط احراز کاندیداتوری داشته اند، می‌توانند با مراجعه به کمیته اجرایی ، ثبت‌نام و نسبت به تکمیل فرم مخصوص داوطلبان عضویت در شورای اجرایی اقدام نمایند.

تبصره ۱: محدودیتی برای عضویت چندباره در شورای اجرائی کانون وجود ندارد.

تبصره ۲: در صورتی که تعداد متقاضیان کاندیداتوری به حد نصاب نرسید ، نسبت به تمدید مدت زمان ثبت نام اقدام می گردد.

مرحله سوم : تأیید صلاحیت توسط هیئت نظارت

پس از تکمیل فرم ثبت‌نام داوطلبین، کمیته اجرایی، فرم‌های مذکور را به هیئت نظارت ارائه نموده تا نسبت به بررسی صلاحیت داوطلبان اقدام نمایند.

هیئت نظارت موظف است حداکثر ظرف یک هفته از تاریخ دریافت لیست اسامی داوطلبان، نظر قطعی خود را به کمیته اجرائی اعلام نماید. بدیهی است در صورت رد صلاحیت فرد یا افرادی از بین کاندیداها، مراتب با برگزاری جلسه خصوصی با ذکر دلایل به وی ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۱: عدم اعلام نظر قطعی هیئت نظارت بعد از یک هفته، به منزله تأیید صلاحیت داوطلبان می باشد.

تبصره ۲: معترضین به نظر هیئت نظارت بر انتخابات می توانند حداکثر ظرف ۳ روز از اعلام نظر، مراتب اعتراض خود را کتباً به هیئت اعلام نمایند. هیئت نیز پس از ۳ روز و بررسی مدارک و استماع دفاعیات کاندیداها رد صلاحیت شده، نظر قطعی و نهائی خود را اعلام می دارد.

مرحله چهارم: تعیین زمان انتخابات

نظر به سابقه و قدمت سازمان جوانان در عرصه فعالیت‌های جوانان کشور و سالروز تأسیس آن در ۱۴ آبان سال ۱۳۲۶، برنامه‌ریزی کانون‌ها به نحوی باشد که حتی‌المقدور امکان برگزاری انتخابات در روز ۱۴ آبان و یا نیمه اول آبان ماه فراهم گردد.

مرحله پنجم: تبلیغات

نامزدهای انتخابات پس از تأیید صلاحیت توسط هیئت نظارت و با هماهنگی کمیته اجرایی و مسئولین مربوطه می‌توانند حداکثر به مدت ۳ روز و فقط تا ۲۴ ساعت قبل از برگزاری انتخابات تبلیغات انتخاباتی داشته باشند و ضمن معرفی خود، هدف از عضویت در شورای اجرایی را به اطلاع اعضا برسانند.

تبصره ۱: در انجام تبلیغات انتخاباتی توجه به ارزشهای اسلامی، آداب و رسوم محلی مورد تاءکید می باشد.

تبصره ۲: برگزاری جلسات معرفی، چاپ تراکت و زندگی نامه، ارسال پیامک و ... پیشنهاد می شود.

مرحله ششم: تشکیل مجمع و برگزاری انتخابات

دبیر فعلی کانون با همراهی کمیته اجرایی انتخابات، مسئولیت اداره جلسه و برگزاری انتخابات را بعهده دارد.

تبصره: در صورت غیبت دبیر و یا تازه تاسیس بودن کانون، مسئول مرکز امور جوانان شعبه مسئولیت جلسه را برعهده خواهد داشت.

مطابق با آیین‌نامه کانون، انتخابات اعضای شورای اجرایی از اختیارات مجمع عمومی کانون می‌باشد.

جلسه اول مجمع عمومی کانون جهت انتخابات با حضور نصف بعلاوه یک اعضای مجمع رسمیت یافته و تشکیل خواهد شد و چنانچه در جلسه اول، تعداد اعضا به حد نصاب لازم نرسد، جلسه دوم که حداکثر سه روز بعد از نوبت اول خواهد بود با حضور هر تعداد شرکت‌کننده رسمیت یافته و انتخابات برگزار می‌شود.

تبصره: جلسه دوم می‌تواند نیم ساعت بعد از پایان جلسه اول و با حضور افراد حاضر در مجمع به هر تعداد، برگزار شود.

قبل از برگزاری انتخابات رئیس شعبه هلال احمر درخصوص آشنایی بیشتر اعضا با جمعیت هلال احمر، سازمان جوانان و ساختار تشکیلاتی کانون و فعالیت‌های امدادی، عام‌المنفعه و بشردوستانه سخنرانی نموده و سپس انتخابات برگزار می‌گردد.

تبصره: هیئت نظارت می‌تواند قبل از شروع رأی‌گیری در مجمع عمومی با دعوت از کاندیداها و اختصاص زمان و شرایط یکسان، امکان معرفی برنامه‌ها و اهداف آنان را به صورت حضوری فراهم آورد.

مرحله هفتم: نحوه رأی‌گیری

- ۱- صندوق رأی توسط اعضای هیئت نظارت بازبینی و مهر و موم خواهد شد.
- ۲- صندوق رأی و تعرفه انتخاباتی بایستی از قبل پیش‌بینی شده باشد و به هنگام ورود به جلسه پس از احراز هویت، یک برگ تعرفه تحویل عضو گردد و در جلوی اسم فرد تحویل‌گیرنده علامت گذاشته شده و وی تحویل تعرفه را با امضاء تأیید نماید.
- ۳- هر رأی دهنده فقط یک برگه رأی از کمیته اجرایی دریافت و پس از تکمیل داخل صندوق می‌اندازد و حق نیابت یا وکالت از طرف دیگری را ندارد.
- ۴- هر رأی‌دهنده حق دارد حداکثر اسامی ۵ نفر از نامزدهای مورد علاقه خود را در برگه رأی بنویسد.
- ۵- آرای تکراری در برگه رأی و آرای بیش از ۵ نفر خوانده نمی‌شود. چنانچه داوطلب بیش از ۵ نام نوشته باشد، به ترتیب از ابتدا ۵ نام اول قرائت می‌شود.
- ۶- اسامی نامزدها می‌بایست به طور کامل و خوانا در برگه رأی نوشته شود.
- ۷- برگه رأی سفید و برگه رأی دارای مطالبی غیر از اسامی نامزدها به‌عنوان آرا باطله محسوب می‌شود.

مرحله هشتم : شمارش آراء

اعضای کمیته اجرایی انتخابات پس از پایان مهلت رأی‌گیری با حضور هیئت نظارت یا نماینده آن به شمارش آرا پرداخته و نتیجه را به اطلاع اعضا می‌رسانند.

۵ نفر اول بعنوان اعضای اصلی شورا و دو نفر دیگر که بالاترین رای را داشته باشند به عنوان اعضای علی‌البدل شورا خواهند بود. (۵ نفر اصلی و ۲ نفر عضو علی‌البدل)

تبصره ۱: پس از پایان شمارش آراء ، صورتجلسه تعداد آراء تنظیم و به امضای کمیته اجرایی و هیئت نظارت می‌رسد.

تبصره ۲: در صورت وجود تعداد رأی یکسان برای عضویت اصلی یا علی‌البدل در شورا ، ملاک برتری (یعنی عضویت در شورای کانون) یا قرار گرفتن بعنوان علی‌البدل اول ، معدل بالاتر در آخرین ترم تحصیلی دانشجوی می‌باشد.

تبصره ۳: کلیه اسناد و مدارک برگزاری انتخابات (فرم تحویل تعرفه ، تعرفه ها ، صندوق رای ، فرم صورتجلسه و ...) پس از پایان شمارش آراء توسط هیئت نظارت پلمپ شده و برای نگهداری حداقل به مدت ۴ ماه تحویل رئیس شعبه هلال احمر می‌گردد.

مرحله نهم : انتخاب دبیر

شورای اجرایی منتخب مطابق با آیین‌نامه اجرایی حداکثر ظرف ۳ روز از برگزاری انتخابات و اعلام نتایج ، تشکیل جلسه داده و ۲ نفر از بین خود را به عنوان دبیر پیشنهادی انتخاب و طی نامه به هیئت نظارت معرفی کرده و هیئت نظارت حداکثر ظرف سه روز یک نفر از بین دو نفر را بعنوان دبیر و نفر دوم را بعنوان جانشین دبیر به شورای اجرایی کانون معرفی می‌نماید. سپس رئیس شعبه طی نامه ای به معاون امور جوانان استان و معرفی دبیر و اعضای شورای اجرایی (با ذکر مسئولیت) درخواست صدور حکم می‌نماید.

معاون امور جوانان استان نیز حداکثر ظرف یک هفته نسبت به صدور و تحویل حکم مسئولیت برابر معرفی رئیس شعبه ، اقدام می‌نماید.

تبصره ۱: از این پس شورای اجرایی به ۵ نفر اولی اطلاق می‌شد که بعنوان عضو اصلی کانون انتخاب شده اند ، نه اعضای علی‌البدل.

تبصره ۲: پس از انتخاب دبیر کانون توسط هیئت نظارت ، وی مسئولیت و شرح وظائف هر یک از اعضای شورا را جهت صدور حکم مشخص می‌نماید.

تبصره ۳: مدت زمان حکم دبیر کانون دو ساله می‌باشد. نمونه احکام به صورت یکسان از سوی سازمان ارسال می‌شود.

مرحله دهم : جمع‌بندی و ارسال گزارش

جمعیت هلال احمر شهرستان لازم است نتیجه فراخوان عضویت را در فرم مربوطه و برگزاری انتخابات هر کانون را مطابق فرم مربوطه و گزارش سازماندهی اعضا را مطابق فرم مربوطه از کانون‌های تابعه جمع‌آوری و پس از جمع‌بندی به معاونت امور جوانان استان ارسال نماید. معاونت امور جوانان جمعیت استان نیز پس از دریافت گزارش تمامی شعب تابعه، گزارش اقدامات انجام شده در استان را به تفکیک فرم‌های مربوطه به معاونت دانشجویی و جوانان سازمان ارسال می‌نماید.

تبصره : در صورت عدم برگزاری انتخابات جدید به دلائل مختلف ، شورای قبلی حداکثر تا سه ماه پس از پایان مدت قانونی احکام ، می‌تواند به کار خود ادامه دهد. بدیهی است فعالیت بیش از سه ماه از انقضای مدت مسئولیت اعضای شورای اجرایی غیرقانونی است.

ماده (۸) : عزل یا انصراف دبیر

عزل دبیر

هیئت نظارت بر کانون در صورت تخلف دبیر از موارد اساسنامه کانون و یا سلب شرایط احراز دبیری ، تشکیل جلسه داده و پس از بررسی موارد تخلف و در صورت تصویب عدم کفایت دبیر ، موضوع را به معاون امور جوانان استان اعلام می‌نمایند. معاون امور جوانان حداکثر یک هفته پس از دریافت نامه هیئت نظارت ، عزل دبیر را تأیید و تا برگزاری انتخابات ، سرپرست کانون را از بین اعضای شورای اجرایی معرفی می‌نماید. زمان برگزاری انتخابات جدید حداکثر دو ماه می‌باشد. به عبارتی سرپرست کانون بیش از دو ماه نمی‌تواند در این مسئولیت باقی بماند. در صورتی که اعضای شورای کانون پس از انتخاب دبیر ، با اکثریت قاطع رأی به عدم کفایت دبیر دهند ، جلسه ی مشترک هیئت نظارت و شورای اجرایی کانون برگزار و هیئت نظارت پس از استماع نظرات شورا و جمع‌آوری آراء ، نسبت به معرفی دبیر به معاون امور جوانان استان جهت فسخ حکم مسئولیت اقدام می‌نمایند.

تبصره : عزل دبیر توسط شورای اجرایی کانون ، منوط به نظر مثبت اعضای هیئت نظارت می‌باشد.

انصراف دبیر

در صورت انصراف دبیر در هر مقطع زمانی از دوره دو ساله‌ی مسئولیت، مراتب را کتباً به هیئت نظارت اعلام و هیئت نظارت با تشکیل جلسه شورای کانون (مشترک بین هیئت نظارت و شورای کانون) یک نفر را با رأی اکثریت شورای کانون (از بین شورا)، جهت دبیری کانون و سیر مراحل قانونی جهت صدور حکم معرفی می نمایند. در این صورت اولین عضو علی البدل بعنوان عضو اصلی شورای کانون، به عضویت شورای کانون اضافه می‌شود.

تبصره: در صورتی که دبیر بخواهد از دبیری انصراف دهد اما تمایل داشته باشد همچنان عضو شورا باقی بماند، منعی نخواهد داشت.

ماده (۹): نظارت (مقررات انضباطی)

الف) تعریف:

مقررات انضباطی کانون های دانشجویی دارای دو جنبه حقیقی و حقوقی می‌باشد:

- ۱- آن دسته از تخلفات اعضا که مرتبط با شخصیت حقیقی آنان می‌باشد در چارچوب آئین نامه کمیته انضباطی دانشگاه صرف نظر از عضویت آنان در کانون های دانشجویی رسیدگی می‌شود.
- ۲- تخلفات حقوقی اعضا که موضوع مورد نظر در این ماده می‌باشد، تخلفاتی است که از بعد شخصیت حقوقی اعضا اعم از دبیر، اعضای شورای اجرایی و اعضای کانون مطرح می‌باشد و توسط هیئت نظارت کانون ها قابل رسیدگی می‌باشد.

ب) نحوه رسیدگی به تخلفات

تخلفات به دو طریق قابل رسیدگی می‌باشد :

۱- رسیدگی به تخلفات اعضا

تخطی از مفاد اساسنامه و آیین نامه کانون بر اساس مصادیقی که در این ماده ذکر شده تخلف محسوب شده و چگونگی امر و تشخیص آن به عهده شورای اجرایی کانون می‌باشد، شورای اجرایی در این خصوص و نیز مواردی از تخلفات اعضا که از طریق معاون دانشجویی و یا معاون امور جوانان جمعیت استان دریافت می‌دارد، در جلسه رسمی شورا، بررسی و نظر خود را به هیئت نظارت اعلام می‌دارد تا پس از تأیید آنان، مراتب بصورت شفاهی توسط دبیر کانون به عضو اعلام شود.

مصادیق تخلفات اعضا

- ۱- تخطی از اساسنامه و آئین نامه کانون های دانشجویی و مفاد توافق نامه بین جمعیت و وزارت خانه های مربوطه
- ۲- تخطی از اصول هفتگانه نهضت، اهداف و اساسنامه جمعیت و مفاد سوگندنامه عضویت
- ۳- عدم توجه به قوانین و مقررات سازمان جوانان شامل: ایجاد اخلاص در روند برگزاری گردهمایی ها، تخلف در انتخابات کانون، مسابقات، اردوها و کلاس های آموزشی و فعالیت های بشردوستانه
- ۴- بی توجهی و ایجاد ضرر و زیان در امانت از قبیل: تجهیزات امدادی، لوازم اداری، اموال
- ۵- انجام فعالیت های سیاسی در محیط کانون در قالب شخصیت حقوقی عضو کانون

۲- رسیدگی به تخلفات شورای اجرایی و دبیر کانون:

در صورت تخطی جمعی شورای اجرایی و یا دبیر کانون از مفاد اساسنامه و آیین نامه کانون، بر اساس مصادیقی که در این ماده ذکر شده است، مراتب توسط هیئت نظارت کانون بررسی می‌گردد و در صورت اثبات تخلف و ارائه گزارش از نحوه عملکرد شورای اجرایی و یا دبیر کانون، توسط هیأت مذکور به معاون امور جوانان هلال احمر استان، به شرح ذیل اقدام خواهد شد:

الف) درخصوص شورای اجرایی، پس از اعلام هیئت نظارت و تأیید معاون امور جوانان استان، عضو خاطی شورای اجرایی بر کنار شده و اولین عضو علی البدل بعنوان عضو اصلی شورا معرفی می‌شود.

ب) درخصوص دبیر کانون، پس از اعلام هیئت نظارت، دبیرکانون توسط معاون امور جوانان عزل و یک نفر دیگر از اعضای شورای اجرایی به پیشنهاد آن شورا به عنوان دبیر کانون به معاون امور جوانان استان معرفی می‌شود.

تبصره ۱: به منظور تسریع در جمع آوری دلایل و تهیه و تکمیل اطلاعات، هیئت نظارت می‌تواند از یک گروه تحقیق استفاده نماید.

تبصره ۲: جلسات هیئت نظارت در صورت درخواست کتبی واحد آموزشی، جمعیت و شورای کانون تشکیل می‌گردد.

تبصره ۳: برای تجدید نظر در مورد احکام صادره از سوی هیئت نظارت کانون، هیئتی متشکل از نماینده کانونهای دانشجویی استان (ترجیحاً دبیر منتخب استان)، و معاون امور جوانان جمعیت استان و مسئول دفتر حراست جمعیت استان در سطح استان تشکیل و اتخاذ تصمیم می‌نماید.

تبصره ۴: هرگاه عضو یا شورای اجرایی و یا دبیر کانون عزل شده تا ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ رأی به وی درخواست تجدید نظر نماید. هیئت تجدیدنظر ظرف مدت یک هفته مکلف به رسیدگی است. آراء هیئت تجدید نظر از تاریخ ابلاغ قطعی و لازم الاجرا است. بدیهی است در صورتیکه به حکم صادره اعتراضی صورت نگیرد حکم پس از ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ، قطعی و لازم الاجرا است.

تبصره ۵: نحوه ابلاغ رأی صادره در خصوص شورای اجرایی و دبیر کانون از طریق تشکیل جلسه رسمی شورا و به صورت حضوری بوده که صورتجلسه خواهد شد.

ج) تنبیهات (مجازاتها)

- ۱) اخطار کتبی
 - ۲) تنزل عضویت
 - ۳) تعلیق فعالیت
 - ۴) محرومیت از عضویت به مدت حداقل یک ترم تحصیلی تا یک سال
 - ۵) محرومیت از عضویت به مدت ۲ سال
 - ۶) خاتمه عضویت در کانون
- تبصره:** کلیه مجازاتهای این بند قابل تجدید نظر می‌باشند.

ماده (۱۰): حق عضویت

حق عضویت مبلغی است که عضو به منظور مشارکت در فعالیتهای امدادی و عام المنفعه به سازمان جوانان پرداخت می نماید. سقف و نحوه ی پرداخت حق عضویت مطابق با اعلام سازمان جوانان می باشد.

ماده (۱۱): کارت عضویت

کارت عضویت نشانگر هویت عضو در سازمان جوانان است که متناسب با رده عضویت صادر می‌شود. در کارت عضویت، مشخصات فردی و میزان فعالیت عضو مشخص می باشد.

تبصره: مراحل ارتقاء عضویت و شرایط دریافت کارت، تابع ضوابطی است که توسط سازمان جوانان اعلام خواهد شد.

نحوه دریافت کارت عضویت

اعضای کانون پس از سازماندهی در گروههای مربوطه و کسب تعالیم سازمانی و احراز شرایط لازم برای عضویت عادی با قرائت سوگندنامه عضویت، وفاداری خود را برای تلاش در تحقق هدفهای سازمان اعلام می‌کنند و سپس مفتخر به دریافت کارت عضویت می‌شوند.

مدت اعتبار کارت

کارت عضویت دارای یکسال اعتبار بوده که هر ساله پس از تأیید مسئولان تمدید می‌گردد. هر عضو در صورتی که بیش از ۶ ماه بدون دلیل موجه ارتباط خود را با سازمان قطع نماید و یا به هر دلیل عضویت او در سازمان لغو گردد، کارت او از درجه اعتبار ساقط می‌شود.

ماده (۱۲): ارتقاء عضویت

ارتقاء عضویت اعضاء و تبدیل کارت آنان تابع ضوابطی است که از سوی سازمان اعلام خواهد شد.

تذکر: در پایان یادآوری می‌گردد مواردی که در این آیین‌نامه مسکوت مانده است حسب مورد توسط سازمان جوانان تهیه و ابلاغ می‌شود.

هفت اصل اساسی نهضت بین‌المللی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر

انسانیت Humanity

- * جمعیت هلال احمر برای نجات جان و سلامت همه انسانها تلاش می‌کند.
- * وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا (بقره/۲۱۳)
- هر کس جان یک نفر را نجات دهد مثل این است که جان همه انسانها را نجات داده است.

خدمات داوطلبانه Voluntary service

- * جمعیت هلال احمر برای کمک به انسانها و نجات جان آنان پاداش و حقوقی دریافت نمیکند
- * إِنَّمَا نَطْعِمُكُمْ لَوْجِهَ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا (انسان/۹)
- ما فقط برای رضای خدا به شما غذا می‌دهیم و پاداش و اجری نمی‌خواهیم.

جهانشمولی Universality

- * جمعیت‌های هلال احمر همه جهان در زمان حادثه به هم کمک می‌کنند.
- * تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى (مائده/۲) ، به یکدیگر در نیکوکاری و تقوی کمک کنید.

یگانگی Unity

- * هر کشور فقط یک جمعیت هلال احمر می‌تواند داشته باشد.
- * وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا (آل عمران/۱۰۳)
- همگی به ریسمان خداوند چنگ بزنید و به راههای متفرق نروید.

استقلال Independence

- * جمعیت هلال احمر ایران مستقل و وابسته به هیچ کشوری نیست و کاملاً مردمی می‌باشد.
- * شَجَرَةٌ مُّبَارَكَةٌ زَيْتُونَةٍ لَا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ (نور/۳۵)
- درخت مبارک زیتون که نه شرقی و نه غربی است.

بی‌غرضی Impartiality

- * جمعیت هلال احمر در زمان حادثه بدون توجه به نژاد و ملیت به همه انسانهای صدمه دیده کمک می‌کند.
- * كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً (بقره/۲۱۳) ، مردم امت واحد هستند.

بی‌طرفی Neutrality

- * جمعیت هلال احمر در دعوای قومی و نژادی، بصورت بی‌طرف فقط به مجروحین و آسیب دیدگان کمک می‌کند.
- * وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا (بقره/۱۴۳) ، و این چنین شما را امت میانه قرار دادیم.

سیاستها و استراتژی های نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر

در رابطه با جوانان

سیاستها و استراتژیهای فدراسیون بین المللی جمعیت های صلیب سرخ و هلال احمر درباره جوانان در هشتمین نشست مجمع عمومی فدراسیون در سال ۱۹۹۱ به تصویب رسید. این سیاستها و استراتژیها مجدداً در دوازدهمین نشست مجمع عمومی فدراسیون در سال ۱۹۹۹ مورد تأکید قرار گرفت که در ذیل بیان شده است.

سیاستها :

- * جوانان در ترویج خدمات نهضت، نقش کلیدی ایفا می کنند.
- * جوانان از داوطلبان استثنایی و خوبی به شمار می روند که در طی سالها در فعالیتهای نهضت، مشارکت داشته اند. آنها بارها و بارها در عملیات امدادی و خدمات رسانی فوری و برنامه های توسعه، تمام تلاششان را به کار بسته اند. جوانان، بهترین موقعیت را برای تعیین نیازهای جوانان و سایر افراد جامعه، دارا هستند. آنان قادرند راهها و وسایل دستیابی جوانان به نیازهایشان را درک نمایند و بر اعتبار کاری که نهضت برای گروههای متعدد انجام می دهد، می افزایند.
- * جوانان چه به عنوان اعضای نهضت و چه به عنوان بخشی از جامعه، یک گروه هدف مهم محسوب می شوند. برای آن که نهضت، در بسیاری از برنامه هایش موفق شود، نیازمند آن است که مستقیماً با جوانان کار کند. مخاطبان اصلی بسیاری از برنامه های بهداشتی جوانان هستند. همچنین جوانان بیشتر در معرض تهدیدات، حوادث، توسعه نیافتگی و جنگ می باشند.
- * امروز جوانان در رهبری و اداره نهضت نقش دارند.
- وقتی که جوانان به طور کامل در تصمیم گیری ها و رهبری نهضت، در مورد خودشان و سایر امور نهضت شرکت می کنند، نه تنها تجاربشان را به کار می گیرند بلکه با آرمان گرایی و خلاقیتی که خاص آنهاست موجب رشد سایر اعضا می گردند.
- * جوانان امروز، نهضت فردا را هدایت خواهند کرد.
- در بسیاری از جمعیتهای ملی اعضای جوان سابق، نقش مدیریت را به عهده می گیرند و در کنار اعضای مسن تر در برنامه های خدمات رسانی، فوریت ها و مدیریت نهضت کار می کنند.
- * جوانان نیازمند حمایت هستند.
- جوانان ممکن است گاهی به واسطه موقعیت اجتماعی شان، به حاشیه جامعه رانده شوند. اگر ما توان بالقوه و عظیم آنان را در نهضت دریابیم، بایستی با برنامه ها و ایجاد تشکیلات خاص آنان، حمایتشان کنیم.

استراتژی ها:

با پذیرش سیاستهای گفته شده هر یک از مشارکت کنندگان در برنامه جوانان صلیب سرخ و هلال احمر باید وظیفه ای را انجام دهند.

۱- اعضای جوان باید:

- الف) پیام نهضت را ترویج کنند و زمینه ی انجام خدمات صلیب سرخ و هلال احمر را برای دوستان خود و سایر افراد جامعه فراهم آورند.
- ب) دیگران را جذب نهضت کرده و عضوگیری نمایند.
- ج) نهضت را از نیازها، علایق و توانایی هایشان آگاه سازند.
- د) به کمک دوستان و افراد خانواده شان مناطقی را که نیازمند خدمات صلیب سرخ و هلال احمر هستند، معین نمایند.
- ه) برای پذیرفتن مسئولیت در نهضت آماده شوند.

۲- مدیران جوانان باید:

- الف) به جوانان کمک کنند تا نیازهای خود و جامعه شان را بشناسند.
- ب) آموزشها، وسایل و انگیزه های لازم را برای مواجهه با این نیازها، برای آنان فراهم آورند.
- ج) جوانان را برای پذیرش نقش مدیریت در گروه، تشویق نمایند.
- د) همچون حلقه ای واسطه، جوانان را به سایر اعضای نهضت، در سطوح مختلف، مرتبط سازند تا در کنار آنان فعالیت نمایند.
- ه) محیط و فضا را به گونه ای کنند تا جوانان بتوانند به طور کامل در برنامه ها و فعالیتهای نهضت مشارکت نمایند.

۳- نمایندگان جوانان باید:

- الف) با پیشبرد یا مشارکت در پیشبرد سیاستها و برنامه های مربوط به جوانان، در نهضت مسئولیت پذیرفته و پیشقدم گردند.
- ب) با مشارکت در پیشبرد سیاستها و برنامه های نهضت، در مدیریت جمعیت ملی شرکت نمایند.

۴- جمعیت های ملی:

برای آن که جوانان و مدیرانشان بتوانند به آنچه گفته شد دست یابند، هر یک از جمعیت های ملی باید: الف) با فراهم آوردن وسایل و ایجاد تشکیلاتی نظیر بخش جوانان، سرویس جوانان یا مسئول جوانان که زیر نظر جمعیت ملی فعالیت می کند، از جوانان حمایت نمایند.

ب) برای توسعه سیاستی ملی که اساس همه ی کارهای آنها در زمینه جوانان قرار می گیرد، با اعضای جوانانشان کار کنند. ج) همراه اعضای جوانانشان، نیازها و تواناییهای اعضا را چه در نهضت و چه در جامعه، تجزیه و تحلیل کنند و اطلاعات حاصل را برای موارد زیر به کار گیرند:

- درگیر ساختن جوانان در هر یک از برنامه های جمعیت

- طراحی برنامه های آموزشی و پرورشی برای جوانان که زمینه ی پیوستن آنها را به جمعیت ملی فراهم می آورد.

د) مطمئن شوند که جوانان در همه سطوح در تصمیم گیریها شرکت داده می شوند.

این مورد می تواند از طریق شرکت دادن آنان در تشکیلاتی نظیر کمیته های ویژه جوانان، شاخه جوانان کمیته ها و کمیته های ملی جوانان تحقق یابد یا می توان در بحثهای موجود و کمیته های اختصاصی و گروههای کاری و از این قبیل، نماینده ای از جوانان را شرکت داد.

ه) برنامه آموزشی رهبری را برای تربیت رهبران، هم برای اعضای جوانان و هم برای رهبران بزرگسال اجرا نمایند تا مطمئن شوند که آنان مهارتهای لازم را برای اجرای سیاستهای نهضت کسب کرده اند.

و) در تمام سطوح، همه اعضای جمعیت را تشویق نمایند که جوانان را در کارهایشان مشارکت دهند و همچنین آنان را در مهارتها و دانش خود سهیم سازند.

ز) با جمعیت های سایر کشورها ارتباط برقرار کنند تا از منابع و تجارب یکدیگر بهره مند شوند و تشکیلاتی را فراهم سازند که از طریق آن ، جوانان بتوانند همکاران خود را در سایر جمعیتها، در کشورهای دیگر، ملاقات کنند تا دوستی بین المللی را که روح نهضت است به طور واقعی تجربه نمایند.

ح) تا جایی که ممکن است، تلاش کنند زنان جوان را به ایفای نقش فعالانه تر، خصوصاً در رهبری نهضت تشویق نمایند.

۵- سایر سازمانهای جوانان

از طریق همکاری با سایر سازمانها و شبکه های جوانان، می توانیم از دانش و تجربه آنها بهره مند شویم و پیام صلیب سرخ و هلال احمر را به جوانان دیگر برسانیم. اساس هرگونه همکاری بایستی بر پایه هدف مشترک و منطبق بر اصول نهضت باشد.

۶- ارزشیابی:

برای اطمینان یافتن از تداوم و پیشرفت سیاستهای نهضت درباره ی جوانان، بایستی در همه سطوح نهضت، ارزشیابی انجام شود و به ویژه جوانان باید در این فرآیند ارزشیابی درگیر شوند. بنابراین مسئولیت ارزشیابی برعهده خود جوانان، جمعیتهای ملی و فدراسیون است.

جالب است بدانید در سازمان جوانان هلال احمر سامانه ی ارزشیابی برنامه ها اکنون توسط خود اعضا از سراسر کشور طراحی و اجرا می شود.

اهداف جمعیت هلال احمر

به طور خلاصه اهداف جمعیت هلال احمر به شرح زیر می باشد:

* تلاش برای تسکین آلام بشری:

از قبیل:

- جمع آوری اعانات و کمکهای مردمی برای آسیب دیدگان در حوادث و جنگها
- قرض دادن به دیگران (پول ، وسائل و ...)
- کمک به آسیب دیدگان و مجروحان حوادث طبیعی ، جنگها ، تصادفات و ...
- ملاقات بیماران در بیمارستان و اهداء گل و شیرینی به آنان
- کمک به ایتام و نیازمندان و محرومان
- کمک به معلولین و نابینایان و جانبازان و سالمندان
- صدقه دادن
- اردوهای بشردوستی و کاروان نیکوکاری به مناطق محروم و روستائی

* تأمین احترام و کرامت انسانی:

از قبیل:

- احترام به پدر و مادر و بزرگ ترها
- عدم گفتن دروغ ، غیبت کردن، تهمت زدن
- صداقت و راستگوئی
- رعایت قوانین و انضباط اجتماعی و حقوق دیگران (رد نشدن از چراغ قرمز- از روی پل یا خط کشی عابر پیاده رد شدن- بوق نزدن بیجا)
- پیشی گرفتن در سلام کردن
- امانت داری ، درستکاری ، وجدان کاری
- در غم و اندوه و شادی دیگران شریک بودن
- عدم کم فروشی و گران فروشی
- محبت و مهربانی به دیگران
- ناسزا و فحش ندادن و با ادب صحبت کردن
- آبرو و حیثیت دیگران را حفظ نمودن
- به همه ی مردم و روزگار با نگاه مثبت نگرستن
- هدیه دادن به دیگران
- عدم ریا و ظاهرسازی و خودنمایی
- مسخره نکردن و عیب جویی نکردن از دیگران

* تلاش برای صلح و دوستی و تفاهم بین انسانها:

از قبیل:

- از بدی دیگران گذشت کردن و در مقابل بدی ، خوبی نمودن
- با کسی قهر نکردن
- صله رحم نمودن
- بین دیگران که با هم قهر هستند و یا دعوا می کنند آشتی و صلح برقرار نمودن
- روحیه ی کار جمعی و مشورتی
- عصبانی نشدن و خوش رویی و خوش رفتاری با دیگران
- شرکت در طرح راهنمایی مسافری نروزی و خدمت به مردم

*** ناءمین سلامت و زندگی انسان ها:**

از قبیل:

- حفظ محیط زیست بواسطه آشغال نریختن در جوی آب، رودخانه ، جنگل ، پارک و خیابان و ...
- کاشت نهال و درخت و مراقبت از طبیعت و گل و چمنزار
- سلامت روان از طریق نماز ، دعا ، قرآن و زیارت
- رعایت اصول بهداشتی و نظافتی
- رعایت اصول بهداشت تغذیه و بهداشت دهان و دندان
- عدم مصرف خودسرانه دارو و لزوم مراجعه به پزشک
- آشنایی با مواد اعتیادآور و افیونی مانند سیگار و ... و عدم استفاده از آنها
- نحوه ی مراقبت از خود و دیگران در هنگام بیماریهای ویروسی و عفونی
- پرهیز از اسراف و زیاده روی در مصرف
- حضور در اردو و تمرین زندگی در شرایط سخت
- ورزش و آمادگی بدنی و چابکی جهت آمادگی برای خدمت به مردم در زمان حوادث (شنا ، کوهنوردی ، دومیدانی و آمادگی جسمانی)

دورنمای فعالیت‌های سازمان جوانان هلال احمر

إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَاهُمْ هُدًى (کهف/۱۳)

آنان جوانانی بودند که به پروردگارشان ایمان آوردند و ما بر هدایتشان افزودیم

سنین جوانی، دورانی حساس و مملو از فرصت‌ها و تهدیدهای متنوع پیرامون یک جوان است. تحولات این سنین بسیار عمیق و اساسی است و زمینه‌های جسمی، روانی و عاطفی و اجتماعی را در برمی‌گیرد. بنابراین توجه ویژه به دوران بلوغ و تحولات شگرف زیستی، معنوی و اجتماعی آن در جهت ارتقای سلامت جوانان به سمت سلامت دین مدار ضروری به نظر می‌رسد. از طرفی جوانان تحت تأثیر شدید محیط اجتماعی از جمله قوانین و مقررات، باورها و هنجارهای اجتماعی و خانواده، دوستان و سایرین می‌باشند.

برای رشد و تعالی نسل جوان باید ابعاد معنوی، جسمانی، فکری، عاطفی و اجتماعی را هدف قرارداد تا در صورت مواجهه با مشکلات پیش روی در جامعه، آنها را برای حضوری فعال و مؤثر در عرصه‌های اجتماع توانمند و آماده ساخت.

لذا ضروری است تا با برنامه ریزی صحیح و مداخله بموقع باعث غلبه فرصت‌ها بر تهدیدها شد. توجه اینکه در این زمینه برنامه ریزی آموزشی، فرهنگی و تربیتی زمانی بیشترین اثر پذیری را دارد که شخصیت انسانها در حال شکل گیری است که آن کودکی و زیر ۶ سال می باشد تا با نهنلینه شن‌آموزه‌ها در فکر و اعتقادات، سپس در زمان جوانی و بزرگسالی در رفتار و عملکرد افراد بروز و ظهور یابد.

این امر مقدور نیست مگر با طراحی برنامه های جذاب و آموزشهای غیر مستقیم مطابق با سن گروه مخاطب که نیازهای روانی و اجتماعی آنها را پاسخ دهند. این تعلیمات نیز باید توسط افراد علاقه مند، مجرب و کارآزموده ارائه شود تا از همکاری و استقبال جوانان برخوردار باشد.

سازمان جوانان به عنوان مبدأ ورودی جمعیت هلال احمر می‌بایست راههای جذب متعدد و متنوع داشته باشد تا بتواند همه گروه‌های مخاطب و متقاضی ورود به جمعیت هلال احمر بدون محدودیت جنسیتی، مذهبی، نژادی، اعتقادی در محدوده سنی زیر ۲۹ سال را جذب و سازماندهی نموده و با پیش بینی یک پروژه مشخص و معین به همراه تعلیمات و آموزه های جذاب و متنوع مطابق با گروه سنی مخاطب منجر به ایجاد تغییرات نگرش اساسی و مثبت در فکر و اعتقاد و سپس تغییر رفتار در جامعه گردد به طوری که به عنوان الگو و نمونه به دنیا معرفی گشته و سرمشق تمامی جوانان دنیا در ابعاد فردی، اجتماعی، فرهنگی و اعتقادی گردد. این برنامه‌ریزی‌ها باید با پیش بینی یک سیر صعودی بتواند هر سال درصدی از جوانان را تحت پوشش برنامه‌ها قرار دهد.

جوانی که تحت تعلیمات و آموزه های برنامه‌های سازمان جوانان هلال احمر قرار می‌گیرد و فارغ‌التحصیل می‌گردد می‌بایست خصوصیات و شاخصه‌های زیر در او به حد کمال و اعلاء ارتقاء یافته باشد:

- ۱) جوان داوطلبی که فقط در جهت رضایت خداوند و بدون اجر و پاداش در برنامه‌ها و فعالیت‌های سازمان جوانان حضور متعهدانه، مستمر و پویایی داشته باشد (داوطلب محوری)
- ۲) جوان داوطلبی که با تقویت ایمان، تقوی و توکل به خداوند در روح و روان، ضمن خودسازی و پرورش روحی و تکمیل فضایل و کمالات اخلاقی همچون محبت و مهربانی، صلح و دوستی، عفو و گذشت، صداقت، انضباط اجتماعی، وفای به عهد و امانتداری، عدم دروغ و غیبت و تهمت در جهت تحقق احترام و کرامت انسانی در چهارچوب ارزشهای دینی و اسلامی با الگو قرار دادن ائمه معصومین، شهدا، علما، فضلا در انجام فعالیتها و برنامه ها آمادگی لازم را کسب نماید تا در زمان حادثه با روحیه ایثارگری و فداکاری و از خودگذشتگی در جهت نجات انسانها، مؤثر و مفید عمل نماید (سلامت اخلاقی و معنوی)
- ۳) جوان داوطلبی که جهت ارتقاء همکاری، تعاون و همدلی با دیگران برای رسیدن به اهداف بزرگی همچون خدمت به مردم، مهرورزی، کمک به هموعان به خصوص اقشار نیازمند و آسیب‌پذیر جامعه و شناخت فرهنگ و ارزشهای اجتماعی در جهت ترویج و تقویت آموزه های اجتماعی و نیکوکاری در جامعه کوشش نماید (سلامت اجتماعی)
- ۴) جوان داوطلبی که برای ارتقای توانمندی، چالاکی و سرزندگی از طریق ورزش و توان افزایشی همراه با نشاط و شادابی برای پاسخگویی سریع و مؤثر در سوانح به افراد آسیب پذیر همت گمارد (سلامت جسمی)
- ۵) جوان داوطلبی که ساعاتی از عمر خود را جهت حضور آگاهانه و با علاقه در فعالیت‌ها و برنامه‌های عام‌المنفعه و بشردوستانه به صورت داوطلبانه جهت تقویت و تحکیم روحیه نوع دوستی و انسان دوستی در خود و از طرف دیگر مؤثر و مفید در حفظ محیط زیست و منابع طبیعی، در جهت رشد و شکوفایی جامعه مؤثر باشد (فعالیت‌های عام‌المنفعه و بشر دوستانه)
- ۶) جوان داوطلبی که ارتقاء شناخت و توانمندی خود را در خصوص حوادث و بحران‌ها و نحوه مدیریت و امداد و کمک‌های اولیه در حد عمومی ارتقاء دهد، به طوری که بتواند در زمان حوادث در کمترین زمان ممکن تا زمان رسیدن نیروهای متخصص اقدامات اولیه را در جهت امداد و نجات خود، خانواده، محله انجام دهد (فعالیت‌های امدادی)
- ۷) جوان داوطلبی که ارتقاء دانش و توانمندی لازم در اداره امور و مدیریت فعالیت‌ها و برنامه‌های مربوط به خودشان و توانایی لازم در آموزش همسالان را داشته باشد به طوری که در آینده مدیران لایق و قابل برای جامعه تربیت گردند (مشارکت اجتماعی)

۸) جوان داوطلبی که همه ابعاد جمعیت هلال احمر اعم از تاریخچه - وظایف و تشکیلات سازمانها و ... و اصول هفتگانه و اهداف چهارگانه را شناخته و نسبت به آنها پایبند و متعهد گردد. جوان عضو سازمان جوانان با فراگیری آموزشهای لازم در همه زمینه‌های مورد اشاره آماده می‌گردد تا در صورت علاقه‌مندی و توانمندی لازم و گذر از آزمونهای تخصصی جهت تداوم آموزشها و ادامه همکاری با جمعیت هلال احمر در سنین جوانی جذب سازمان امداد و نجات و در سن بالای ۲۹ سال جذب سازمان داوطلبان گردد. در واقع سازمان جوانان هلال احمر به عنوان منبع عظیمی از نیروهای جوان آموزش دیده به عنوان کارگزاری برای جمعیت هلال احمر بوده که در کوتاه مدت نیاز سازمان امداد و نجات و در درازمدت نیاز سازمان داوطلبان را تأمین می‌نماید.

برخی از وظائف سازمان جوانان

در حوزه اجتماعی و عام المنفعه

- * راه اندازی، توسعه، تجهیز و اداره مجموعه های ورزشی با هدف غنی سازی اوقات فراغت اعضاء در سطح کشور
- * برگزاری مسابقات و جشنواره های ورزشی
- * تقویت تیم های ورزشی سازمان جوانان
- * تدوین روشها و شیوه های علمی و عملی کسب سلامت جسم و نشاط روح در فعالیتهای ورزشی و اجرای آن
- * برنامه ریزی برای اعضاء در تخصیص بخشی از اوقات فراغت به سرگرمی های سالم و نشاط آور ورزشی
- * تدوین فرهنگ و اصول و ضوابط ورزش و تبیین ابعاد و جنبه های اخلاقی آن بر اساس اندیشه اسلامی
- * حفظ تحرک و نشاط و نیرومندی اعضاء و هدایت انرژی و توانایی آنان در امر تلاش، سازندگی و فعالیتهای امدادی
- * هدایت و جهت دهی اعضاء در تحصیل کمالات و فضایل اخلاقی از طریق تاءسی به الگوها و اسوه های متعالی
- * اهتمام و برنامه ریزی در خصوص تقویت احساسات ملی و دینی و ارتقاء فرهنگ خودباوری اعضاء
- * برنامه ریزی جامع و هدفدار به منظور استفاده مطلوب از ذوق و استعدادهای هنری جوانان و بکارگیری هنر به مثابه ابزاری در جهت زیباسازی جلوه های زندگی و انتقال فرهنگ اسلامی
- * هدایت دینی اعضاء در زمینه تشخیص و عمل به رفتارهای پسندیده و مطلوب از طریق چاپ کتاب، انتشار نشریه، تولید نرم افزار و ...
- * تلاش مستمر در جهت رشد علمی و فرهنگی اعضاء با بهره گیری از کلیه روشها و ابزارهای مفید و مناسب
- * هدایت روحیه دوستی، صمیمیت و صفای باطنی اعضاء در مسیر الهی و معنوی
- * تلاش برای راه اندازی دفتر ترویج فرهنگ ایثار جهت تقویت روحیه ایثارگری در اعضاء و حضور داوطلبانه در حوادث امدادی
- * تلاش برای راه اندازی دفتر ترویج فرهنگ قرآنی به منظور آشنا ساختن اعضاء با معارف ناب الهی
- * راه اندازی باشگاه فرهنگی جوانان هلال با هدف ایجاد شبکه ارتباطی بین اعضاء فعال و منتخب سازمان
- * تقویت روحیه خدمت و همکاری، احسان و فداکاری و ایثار و از خودگذشتگی نسبت به هموعان و مجاهدت و مداومت در کسب توفیق خدمت خلق با استفاده از ابزار مختلف فرهنگی
- * برانگیختن حساسیت اعضاء نسبت به سرنوشت جامعه، اقدامات ملی و حضور در صحنه های مختلف اجتماعی همسو با اهداف جمعیت هلال احمر
- * جهت دهی به عواطف و احساسات و تربیت استعدادهای فطری جوانان در مسیر هنرورزی و آفرینش های هنری از طریق فعال سازی انجمن های فرهنگی، هنری
- * برگزاری کلاسهای مختلف فنی، حرفه ای، آموزشی، هنری، دینی و ... با هدف بالا بردن توان علمی و فکری اعضاء
- * برگزاری اردوهای فرهنگی، مذهبی، هنری، امدادی، تفریحی، سیاحتی و ... در سطح کانون، شهرستان، استان، منطقه، کشوری و بین المللی با هدف کسب معرفت و گریز از سستی و رخوت، ارضای حس کنجکاو و روح حقیقت جویی و عبرت آموزی از سرگذشت انسان در گذر زمان و انتقال آموزشها و مفاهیم امدادی
- * آشنا ساختن اعضاء با فلسفه تعاون و همکاری دسته جمعی و ارتقاء بینش اجتماعی و فرهنگی آنان بر اساس دین مبین اسلام
- * تقویت روحیه پذیرش مسئولیت و تعهدپذیری و پرورش استعداد اعضاء از طریق اجرای برنامه های مختلف فرهنگی
- * حمایت و پشتیبانی از نوجوانان و جوانان محروم روستائی در زمینه های فرهنگی، آموزشی، اجتماعی و ... از طریق اداره مجتمع های دانش آموزی
- * برگزاری اردوهای امدادی و ورزشی از قبیل کوهنوردی، جنگل نوردی، صحرانوردی، اقامت در کویر و ... با هدف تقویت توان امدادی اعضاء
- * برگزاری مسابقات فرهنگی، اجتماعی، هنری، امدادی و ... به منظور ارتقاء توانمندی اعضاء
- * اجرای طرح های اجتماعی و عام المنفعه از قبیل راهنمایی مسافرین نوروزی به منظور افزایش مشارکت اعضاء در فعالیتهای عام المنفعه
- * آشنا سازی جوانان با اهداف و وظائف جمعیت هلال احمر با بهره گیری از برنامه ها و ابزارهای فرهنگی، هنری، تفریحی و ...

* تهیه، تدوین و اجرای برنامه های فرهنگی و مذهبی به منظور نگهداری و حفظ اعضاء، و
* تعامل و هماهنگی با سایر دستگاهها و نهادهای فرهنگی با هدف جلب مشارکت در جهت اجرای فعالیتهای فرهنگی.

سوگندنامه عضویت

من به عنوان عضو سازمان جوانان هلال احمر به خداوند متعال سوگند یاد می کنم:
تا با در پیش گرفتن طریق مهرورزی و نوع دوستی برای تسکین آلام بشری و تأمین احترام انسان ها از هیچ تلاشی فروگذار ننمایم.
من با اطاعت از فرامین خدای مهربان و دستورات دین مبین اسلام و احترام به اصول اساسی نهضت بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر با خدای خود پیمان می بندم، صداقت و راستی را سرلوحه اعمال خویش قرار دهم. و برای برقراری دوستی و تفاهم و صلح پایدار میان همه ی ملتها بکوشم.
من به عنوان عضوی وفادار به ارزشهای والای انسانی سوگند یاد می کنم:
که با تاءسی به فداکارها و از خودگذشتگی های انسانهای بزرگ و سیره روشن و نورانی اهل بیت عصمت و طهارت، از زندگی و سلامت همه ی انسانها حمایت نمایم.
خداوندا! مرا توفیق ده تا به پیمانی که با تو بسته ام در همه ی احوال وفادار بمانم.

خدمات داوطلبانه

و طعام را با آنکه دوستش دارند، به مستمند و یتیم و اسیر دهند. و در دل گویند: ما فقط برای رضای خدا شما را اطعام می کنیم و هیچ پاداش و سپاسی از شما نمی خواهیم. ما از پروردگار خود، از روزی که سخت و غم بار است هراسانیم. پس خدا آنها را از شر آن روز ننگه دارد و بهجت و سرور به آنها ارزانی دارد. و به پاس آن که صبر کردند، بهشت و حریر پاداششان دهد
(سوره انسان، آیات ۸ تا ۱۲)

آشنائی با مفاهیم و کلیات

در زندگی اجتماعی، نیاز افراد به یکدیگر اجتناب ناپذیر است. زیرا هر فرد به تنهایی نمی تواند نیازهای خود را در جامعه برطرف سازد. در نتیجه برای سهولت بخشیدن به رفع نیازهای افراد، همکاری و تعاون، ضرورت پیدا می کند. یکی از جنبه های والای زندگی انسانها، انجام خدمات بشردوستانه است. افراد جامعه بایستی با شرکت در خدمات داوطلبانه در کاهش مشکلات و معضلات جامعه بکوشند. در جمعیت هلال احمر خدمت داوطلبانه وسیله ای است که فرد یا گروه از آن بهره می گیرد تا یکی از اصول بنیادین نهضت صلیب سرخ و هلال احمر یعنی «خدمت داوطلبانه» را محقق سازد. در حقیقت خدمات داوطلبانه یک عمل ارادی و خیرخواهانه است که بیانگر تمایل هر فرد به همبستگی با سایر انسانهاست. این خدمات به کسانی که از آن بهره مند می شوند، این حس را القاء می کند که تنها نیستند و در هر شرایطی به گروه یا اجتماع تعلق دارند. بنابراین خدمات بشردوستانه، در هر اجتماعی به انسانها فرصت زندگی و پایداری در برابر مشکلات را می دهد. شناخت خدمات داوطلبانه از جنبه های مختلفی قابل بررسی است که در این مجال به برخی از آنها اشاره می شود. در ابتدا به بیان تعریفی از داوطلب می پردازیم و این که به چه نوع فعالیتی، فعالیت داوطلبی گفته می شود.

تعریف داوطلب

داوطلب فردی است که کاری را با میل و رغبت انجام می دهد، در اینجا منظور از داوطلب، داوطلب خدمات بشردوستانه است. انگیزه ی این داوطلبان تمایلات فطری و احساسات پاک و وجدان بیدار بشری آنان است.
براساس تعریف فدراسیون بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر، داوطلب کسی است که با میل و رغبت و انگیزه ی شخصی قوی، برای ارائه خدمت به هممنوع خود و بدون هیچ گونه دستمزد و یا چشم داشتی اعلام آمادگی می کند «داوطلبی، وسیله ای است که فرد یا گروه از آن سود می جویند تا یکی از اصول بنیادین نهضت یعنی خدمت داوطلبانه را محقق سازند.»
داوطلبی در نهضت صلیب سرخ و هلال احمر، فعالیتی است که:
۱- انگیزه ی آن اختیار آزاد فرد داوطلب است؛ نه آرزوی کسب منافع مادی یا مالی یا فشار اجتماعی، اقتصادی یا سیاسی که بر او تحمیل شده باشد.
۲- هدف آن، ارائه خدمات به مردم آسیب پذیر یا اجتماعات آنهاست.
۳- توسط نمایندگان رسمی جمعیت صلیب سرخ یا هلال احمر سازمان یافته است.

شما به عنوان یک داوطلب صلیب سرخ و هلال احمر موظف می‌باشید:

- ۱- در راستای اصول اساسی نهضت بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر عمل کرده و به ترویج آن اصول کمک کنید.
- ۲- به مقررات استفاده از آرم احترام بگذارید و از استفاده ی نادرست از آن خودداری کنید.
- ۳- در جهت ارائه خدمات در بالاترین حد استاندارد تلاش و کوشش کنید.
- ۴- وظایف خود را بدون هیچ‌گونه تبعیضی از لحاظ ملیت، نژاد، جنس، دیدگاه‌های سیاسی یا عقاید مذهبی انجام دهید.
- ۵- به تمام افراد احترام بگذارید.
- ۶- در کمک به دیگران به خصوصیات شخصی آنها توجه داشته باشید.
- ۷- افراد را به درک و تفاهم متقابل تشویق کنید.
- ۸- به نیازهای دیگران به روشی بشردوستانه و محبت آمیز پاسخ دهید.

تعریف عضو

عضو، جوان داوطلبی است که آمادگی خود را برای انجام خدمات بشردوستانه، امدادی و عام‌المنفعه در جهت تحقق اهداف اعلام‌داشته و خدمات خود را از روی میل و رغبت بدون هیچ‌گونه چشم‌داشتی و با این اعتقاد که برای اجتماع سودمند است ارائه نموده و در فعالیتهای جمعی مشارکت می‌نماید.

تفاوت داوطلب با عضو

از نظر فدراسیون بین‌المللی صلیب سرخ و هلال احمر، بین داوطلب و عضو تفاوت ظریفی وجود دارد؛ به این معنی که داوطلب را افراد حرفه‌ای و متخصصی می‌دانند که از مهارت، دانش و تخصص برخوردار بوده و در جریان حوادث و سوانح به صورت منظم یا مقطعی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر را یاری می‌کنند؛ اما اعضاء کسانی هستند که به صورت مستمر و با قبول اساسنامه و مقررات جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر به عضویت جمعیت‌ها درآمده و علاوه بر ارائه خدمات داوطلبانه، حق عضویت نیز پرداخت می‌کنند.

ویژگیهای یک داوطلب

- ۱- هر داوطلب برای آن که بتواند بیشترین خدمت را ارائه دهد: باید دارای ویژگیهایی باشد که در زیر به مواردی از آن اشاره می‌شود:
- ۱- داوطلب باید دارای صفاتی مانند احساس مسئولیت، قابل اعتماد بودن، فداکاری، تواضع، خوش خلقی و ... باشد.
- ۲- وقت کافی برای ارائه خدمات داوطلبانه داشته باشد.
- ۳- وضع ظاهری مرتب و مناسبی داشته باشد (ساده پوشی و پاکیزگی).
- ۴- هرگز افراد را از لحاظ سطح زندگی و رفتار مقایسه نکند.
- ۵- خوش بین و علاقمند به پیشرفت دیگران باشد.
- ۶- دارای پشتکار و جدیت در کار باشد.
- ۷- در انجام خدمات خود اعتماد به نفس کافی داشته باشد.
- ۸- انگیزه‌ی خیرخواهانه و بشردوستانه داشته باشد (نه قصد منفعت طلبی، مزدبری و اشتغال).

انواع داوطلب

داوطلبان را می‌توان از جنبه‌های گوناگون تقسیم بندی نمود:

۱- از نظر شکل انجام خدمات داوطلبانه:

الف) داوطلب منفرد: این داوطلب خدمتش را به صورت انفرادی انجام می‌دهد. خدمت این داوطلب بیشتر در مراکز خاص و براساس تجارب و توان فرد صورت می‌گیرد. مثل سرکشی از سالمندان و یا گذراندن اوقاتی از هفته یا ماه برای ایجاد نشاط و کمک به زندگی بهتر برای سالمندان و معلولان بعنوان یک فعالیت داوطلبانه.

ب) داوطلب عضو گروه: این داوطلب، خدمت خود را در قالب گروه ارائه می‌دهد. مثل تشکیل گروه برای اردوهای جهادی (کاروان نیکوکاری). یادآوری: بیشتر خدمات داوطلبانه در سازمان جوانان به صورت گروهی است.

۲- از نظر زمان انجام خدمات داوطلبانه:

الف) داوطلب دائمی: داوطلبی است که به طور مستمر و مداوم، قسمتی از اوقات فراغت خود را به فعالیت در زمینه‌ی خدمات بشردوستانه اختصاص می‌دهد. مثلاً دو یا سه روز در هفته و یا یک هفته در ماه فعالیت می‌کند.

ب) داوطلب غیردائمی: داوطلبی است که در هنگام بروز حادثه و در مواقع لزوم از مهارت ها و تجربیات آنان استفاده می شود و زمان مشخصی برای بهره گیری از آنان وجود ندارد.

تعریف خدمات داوطلبانه

فدراسیون بین المللی صلیب سرخ و هلال احمر، خدمت داوطلبانه را اینگونه تعریف می کند :
«خدمت داوطلبانه، خدمتی است که فرد داوطلب آن را با میل و اختیار انجام می دهد، نه به علت عوامل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که بر او تحمیل شده و هدف از آن، ارائه خدمات به مردم آسیب پذیر جامعه است نه کسب منافع مادی.»

انواع خدمات داوطلبانه

خدمات داوطلبانه به دو نوع تقسیم می شوند:

- ۱- خدمت انفرادی: که خود شامل دو حالت است:
الف) خدمتی که داوطلب به تنهایی انجام می دهد.
ب) خدمتی که داوطلب شخصاً با مراجعه به سازمانها و ادارات مربوط انجام می دهد.
- ۲- خدمت گروهی: در این نوع خدمت داوطلبانه، کار در قالب فعالیتهای گروهی انجام می شود.

اصول خدمات داوطلبانه صلیب سرخ

الف- اصول کلی:

- صلیب سرخ نهضت بشردوستانه ای است متکی به خدمات داوطلبانه، که یکی از اصول اساسی صلیب سرخ است و بایستی با اتکاء به این خدمات رسالت خود را تداوم بخشد.
- داوطلب صلیب سرخ، به زن یا مردی اطلاق می شود که با میل و خواست قلبی خود بخشی از وقت و استعدادهای خود را به خدماتی اختصاص می دهد که توسط صلیب سرخ، در جهت خدمت به جامعه برعهده گرفته شده است.
- خدمات داوطلبانه صلیب سرخ که تجلی همبستگی جهانی انسانها می باشد، با حالت سازنده و مثبت خود و همچنین از طریق ماهیت انسان دوستانه اقداماتش، به کاهش رنجها، آلام و تسکین ناراحتی ها کمک می نماید.
- خدمات داوطلبانه صلیب سرخ، الهام گرفته از سنن و فرهنگ مناطق مختلف جهان می باشد و با انجام خدمات داوطلبانه به احیاء این فرهنگ ها و سنن کمک می شود.
- داوطلبان صلیب سرخ بایستی به هنگام انجام وظیفه، اصول اساسی صلیب سرخ را رعایت نمایند.

ب) اصول مربوط به انجام خدمات داوطلبانه:

- اصول مربوط به انجام خدمات داوطلبانه صلیب سرخ به شرح زیر می باشد:
- ترویج و ارائه خدمات بر اساس تشخیص صحیح و دقیق نیازها استوار بوده و به طور یکپارچه در اختیار همگان قرار می گیرد.
 - تصمیم به مشارکت جامعه در برنامه ریزی پروژه ها و فعالیتهای مطابق با نیازها و مشکلات جامعه به عنوان عامل پیشرفت و توسعه جامعه تلقی می گردد (شعار دیگران را یاری ده تا به خود کمک کنند).
 - ایجاد و توسعه حس مسئولیت و بشردوستی نسبت به جامعه
 - توسعه استعداد و شایستگی سایر افراد به طوری که آنان بتوانند لیاقت خود را نشان دهند و کیفیت زندگی را بهبود بخشیده و مشکلات خود را حل نمایند.

ضرورت و اهمیت خدمات داوطلبانه

در این قسمت به بیان اهمیت خدمات داوطلبانه می پردازیم و این که آیا وجود چنین خدماتی در جامعه ضروری است؟
در پاسخ به این سؤال مهم باید گفت که سازمانهای رسمی به علت گستردگی حوادث و مشکلات جوامع، بدون استفاده از نیروهای داوطلب، از عهده انجام مطلوب وظایف خود بر نمی آیند. علاوه بر این، انجام امور به وسیله ی داوطلبان، هزینه ها را به میزان قابل توجهی کاهش می دهد. زیرا استفاده از نیروهای رسمی مزدبگیر باعث افزایش هزینه ها می شود. از طرفی داوطلبان انگیزه ی قوی تری برای این نوع کارها دارند.
نیاز به داوطلبان در کشورهای در حال رشد محسوس تر است و خدمت داوطلبانه در این کشورها اهمیت بسزایی دارد زیرا سازمانها و مؤسسات ارائه دهنده خدمات اجتماعی، بدون داوطلبان تربیت شده ، فقط قادر به انجام دادن حداقل برنامه های خود هستند؛ ولی با کمک داوطلبان می توانند برنامه های خود را از نظر کمی و کیفی گسترش دهند و به عده بیشتری از مردم خدمت کنند. بنابراین تشویق همه ی اقشار جامعه به خصوص

جوانان برای انجام خدمات داوطلبانه ضروری است. از طرفی، انجام خدمات داوطلبانه برای خود داوطلبان نیز بسیار مفید است، زیرا سبب تقویت حس نوعدوستی در آنان می‌گردد.

امروزه همه ی جمعیت‌های صلیب سرخ و هلال احمر، برای هدایت و رهبری فعالیتهای خود به داوطلبان وابسته اند. اگر چه اعضا نیز نقش مهمی را در کمک به سازمان و خدمات آن ایفا می‌کنند. مثلاً بسیاری از جمعیت‌های ملی، مؤسساتی نظیر بیمارستانها را اداره می‌کنند که خدمات آنها کاملاً براساس فعالیتهای داوطلبانه اعضا بنا شده اند.

مبدأ پیدایش امور داوطلبی صلیب سرخ

زمانی که صلیب سرخ تأسیس شد، فعالیت داوطلبی اصلی ترین مفهوم آن بود. در جنگ سولفورینو در سال ۱۸۵۹، هنری دونان، زنان دهکده را برای کمک به مجروحان و افراد در حال مرگ که روی زمین مانده بودند، بسیج کرد. او پس از بازگشت به وطن، کتاب «خاطرات سولفورینو» را نوشت که چند سال بعد، این کتاب موجب تأسیس صلیب سرخ گردید. او نوشت: آیا بهتر نیست در دوران صلح، جوامع را با داوطلبان کاملاً آموزش دیده، مشتاق و فداکار تجهیز کرد تا در دوران جنگ به مجروحان کمک کنند؟

برای نیل به این هدف تنها کمک کردن مهم نیست... بلکه به افراد داوطلب، مشتاق، آموزش دیده و باتجربه‌ای نیاز است که موقعیت شان به خوبی توسط فرماندهان و نظامیان در صحنه جنگ شناخته تا موجب تسهیل و حمایت فعالیتشان گردد. از آن پس نهضت صلیب سرخ و هلال احمر رشد کرد، از کشوری به کشور دیگر گسترش پیدا کرد و مردم هر جامعه گرد هم جمع شده و یک جمعیت را تشکیل داده و شروع به جذب داوطلبان کردند.

از کلیه داوطلبان صلیب سرخ و هلال احمر انتظار می‌رود تا:

- فعالیتهای خود را با اصول بنیادین نهضت جهانی صلیب سرخ و هلال احمر منطبق نموده و توزیع آنها را افزایش دهند.
- به آیین نامه های مربوط به استفاده از نشان احترام گذاشته و از سوء استفاده نمودن از آنها پرهیز نمایند.
- در جهت افزایش استانداردهای بالای کیفیت فعالیت نمایند.
- منطبق با دستورالعمل‌های جمعیت ملی برای داوطلبان، قوانین و یا اصول اخلاقی فدراسیون و اصول اساسی خدمات داوطلبانه رفتار نمایند.
- در مواقع اضطراری و با موافقت جمعیت ملی و با توجه به مهارت‌ها و توانایی های خود در صحنه حضور داشته باشند.
- نیازهای استفاده کنندگان از خدمات را برآورده نموده و توانایی های خود را برای کمک فردی و فعالیت داوطلبانه تقویت نمایند.

کلیه داوطلبان حق دارند تا:

- طبق آنچه که در اساسنامه تعریف شده، عضو جمعیت ملی خود شوند.
- از آموزش‌های مناسب و یا پیشرفت های شخصی که آنها را قادر می‌سازد تا وظایف و یا نقش خود را ایفا نمایند، بهره مند گردند.
- از تجهیزات لازم به منظور انجام وظایف و نقش خود بهره مند گردند.
- انجام هرگونه فعالیت و یا نقشی را که در ارتباط با اصول اخلاقی و اساس خدمات داوطلبانه می‌باشد پذیرفته و یا رد نمایند.

مسئولیت های داوطلبان

- هر داوطلب با توجه به نوع فعالیتی که انتخاب کرده است و افرادی که قرار است به آنها کمک کند، در قبال جمعیت ملی هلال احمر یا صلیب سرخ مسئول می‌باشد. امید است برخی از مسئولیتهایی که در زیر بیان می‌شود به درک بهتر مسئله کمک کند.
- به یاد داشته باشند زمانی که برای صلیب سرخ یا هلال احمر کار می‌کنند در حقیقت نهضت و آرمان‌هایش را معرفی می‌کنند.
- با اصول اخلاقی، اصول اساسی و فلسفه خدمات داوطلبانه هلال احمر یا صلیب سرخ و نیز چهار معاهده ژنو و دو پروتکل الحاقی آن آشنا شوند.
- در همه حال متوجه نیازهای دیگران باشند.
- اگر تردید دارند، قبل از هرگونه تصمیم‌گیری در مورد موضوعات صلیب سرخ یا هلال احمر با جمعیت ملی خود مشورت کنند.
- به دیگران کمک کنند تا بتوانند به خودشان کمک کنند.
- آماده پذیرفتن مسئولیتهای باشند و سعی کنند همیشه در دسترس باشند.
- درباره‌ی توانایی‌ها و محدودیت‌های خود واقع بین باشند.
- سعی کنند در حد ظرفیت و توانشان کار کنند؛ لیکن در انجام وظایف خود انعطاف و پشتکار داشته باشند.
- سعی کنند کار خود را ارزیابی کرده و بازخورد آن را بررسی کنند.
- بکوشند با آگاهی کامل از اهداف، آرمانها و خط مشی‌ها، جمعیت ملی را تقویت کنند.

- سعی کنند شخصی مثبت و دارای شور و شوق باشند.
- با آگاهی از اهمیت رفتار متقابل و بهبود بخشیدن به ارتباطات خود با سایر داوطلبان ارتباط کاری مثبتی برقرار کنند.

ویژگیهای خدمات داوطلبانه در سازمان جمعیت هلال احمر

- ۱- برای قرب الهی و کسب رضایت خداوند متعال و عمل به دستورات دین مبین اسلام و توصیه های اهل بیت عصمت و طهارت (ع) در کمک به دیگران و دستگیری از نیازمندان و در یک کلام : خدمت به مردم انجام می شود.
 - ۲- افتخاری است، یعنی برای خدمت داوطلبانه وجهی دریافت نمی شود.
 - ۳- جنبه بشردوستانه، خیرخواهانه و عام المنفعه دارد. یعنی در ارائه خدمت، بین افراد تبعیض قائل نمی شود.
 - ۴- بدون هیچگونه تمایلات منفعت طلبانه است. یعنی در آن اهداف خاص سیاسی، اقتصادی و... دنبال نمی شود.
 - ۵- شرایط و زمان انجام خدمات داوطلبانه بر طبق موقعیت و شرایط مختلف مانند زمان جنگ، صلح، بلایای طبیعی و... تفاوت می کند.
 - ۶- اختیاری است و بدون هیچگونه تحمیل یا فشارهای اجتماعی، سیاسی و اقتصادی صورت می پذیرد.
 - ۷- در اوقات فراغت داوطلب و به صورت غیررسمی انجام می شود.
- به طور کلی می توان گفت که خدمات داوطلبانه در سازمان جوانان جمعیت هلال احمر براساس اصول بنیادین صلیب سرخ و هلال احمر (اصول هفتگانه) انجام می گیرد.

داوطلبی در امور خاص

به علل تنوع، گستردگی و پیچیدگی مشکلات و معضلات اجتماعی، برای رفع یا کاهش مشکلات، یک گروه یا سازمان خاص با افراد محدود، نمی تواند کارآیی چندانی داشته باشد. از این رو برای اینکه یک سازمان خیریه و عام المنفعه بتواند خدمات قابل توجهی به افراد نیازمند ارائه دهد، پذیرش افراد داوطلب بخصوص جوانان ضروری است. برای انجام این مهم، آشنایی هر چه بیشتر با سازمانهای خیریه و عام المنفعه و نوع فعالیتهای آنها برای جوانان داوطلب سازمان، لازم است.

داوطلبی در امور خاص به این معنا است که فرد یا گروهی از اعضای داوطلب در مراکز خاص از قبیل بیمارستانها، آسایشگاهها، پرورشگاهها، انجمن ها و سایر سازمانها و مؤسسات خیریه به ارائه خدمات داوطلبانه می پردازند. بنابراین برای یک داوطلب موارد زیر لازم است:

الف) آشنایی با سازمانهایی که خدمات داوطلبانه را می پذیرند.

ب) آشنایی با نوع فعالیتی که هر داوطلب می تواند در مراکز فوق انجام دهد.

۱- معرفی سازمانهایی که خدمات داوطلبانه را می پذیرند و نوع خدمت داوطلبانه ای که در هر کدام می توان انجام داد: مؤسسات و سازمانهایی که می توانند این نوع خدمات را بپذیرند، برخی دولتی و بعضی غیردولتی هستند.

آسایشگاهها

خانواده ها به علل مختلفی مایل یا قادر به نگهداری افراد معلول، پیر و دارای ضعف جسمانی و روانی نیستند. آسایشگاهها مکان مناسبی برای انجام دادن خدمات بشردوستانه و عام المنفعه است. کار در اینگونه مراکز، صبر و طاقت، از خودگذشتگی و فداکاری بسیار می خواهد و یکی از نمونه های برجسته ی کار و فعالیت بشردوستانه محسوب می شود. آسایشگاهها برحسب نوع مشکل و معلولیت افراد به دو دسته تقسیم و برحسب سن و جنس تفکیک می شوند.

- ۱- آسایشگاه معلولان: این آسایشگاه وظیفه نگهداری از افراد معلول را برعهده دارد.
- ۲- آسایشگاه سالمندان: در این آسایشگاه سالمندان نگهداری می شوند.

نمونه هایی از نوع خدمت داوطلبانه در آسایشگاهها

هر داوطلب برحسب رغبت و مهارت با هماهنگی مسئولان در هر یک از بخشهای آسایشگاه می تواند در موارد زیر با مددکاران و مربیان همکاری نماید:

- ۱- همکاری با مربیان کلاسهای آموزشی
- ۲- بردن افراد به محیطهای باز برای هواخوری و گردش دسته جمعی
- ۳- همکاری در زمینه ی فعالیتهای ورزشی، حرکات بدنی و پیاده روی
- ۴- کمک و همراهی با کودکان و سالمندان معلول در هنگام غذا خوردن و استراحت
- ۵- همکاری در انجام مراقبت های بهداشتی و کمکهای اولیه
- ۶- کمک به مطالعه کتاب و کتابخوانی برای افراد بی سواد و ناتوان

۷- همکاری در اجرای برنامه های تفریحی و نشاط آور برای آنان

پرورشگاهها

پرورشگاهها محل نگهداری نوزادان، کودکان و نوجوانان بی سرپرستی است که به علل مختلف اعضای خانواده خود را از دست داده اند و خدمت به آنان از نمونه های بارز خدمت بشردوستانه است.

اکثر پرورشگاهها به سه بخش زیر تقسیم می شوند:

- ۱- شیرخوارگاهها یا بخش نوزادان و کودکان تا سن پنج سالگی
- ۲- بخش شبه خانواده یا بخش کودکان دبستانی که در مراکزی به نام شبه خانواده نگهداری می شوند. در آنجا یک پرستار وظیفه مادری را برعهده دارد و کودکان مانند یک خانواده سه یا چهار نفره با یک پرستار مادر که هر ۲۴ ساعت تغییر می کند (با ۲ پرستار به صورت شیفتی) زندگی می کنند. کودکان در این بخش ها تا پایان دوره دبستان نگهداری می شوند.
- ۳- بخش کانون یا بخش نوجوانان و جوانانی که در دوره راهنمایی و دبیرستان تحصیل می کنند. در این کانونها پسران و دختران به صورت جداگانه با مهارت های زندگی آشنا می شوند تا در سن جوانی به استقلال دست یابند.

نمونه هایی از نوع خدمت داوطلبانه در پرورشگاهها

- هر داوطلب برحسب علاقه و مهارت خود با هماهنگی مسئولان مربوط و مربیان پرورشگاه در موارد زیر می تواند همکاری نماید:
- ۱- مراقبت و نگهداری از نوزادان و توجه به وضعیت عمومی آنان
 - ۲- کمک به تنظیم خواب و غذای نوزاد
 - ۳- همکاری در ارائه آموزشهای مختلف به کودکان و نوجوانان اعم از آموزش مهارت های زندگی، آموزشهای هنری و تقویت دروس
 - ۴- همکاری در بازدیدها و گردشهای دسته جمعی
 - ۵- همکاری در فعالیتهای گروهی، مسابقات ورزشی و برنامه های تفریحی
 - ۶- همکاری با مشاوران راهنما در هنگام بروز مسائل مختلف

مراکز شبانه روزی ویژه نابینایان، ناشنوایان و کم توانان ذهنی

این مراکز غالباً وابسته به سازمان بهزیستی هستند. بسیاری از کودکان و نوجوانان نابینا و ناشنوا که با خانواده های خود زندگی می کنند، به صورت مستمر به این مراکز مراجعه می نمایند تا از امکانات و خدمات تحصیلی، کمک آموزشی، رفاهی و آموزش مهارت های زندگی و کارایی آنها استفاده نمایند. این مراکز محل مناسبی برای انجام فعالیتهای و خدمات داوطلبانه است. این مراکز دارای بخشهای آموزشی، رفاهی، کارایی (برای افراد تحت پوشش) و کتابخانه هستند.

نمونه هایی از نوع خدمت داوطلبانه در این مراکز

هر داوطلب براساس علاقه و مهارت خود در این مراکز، در موارد زیر می تواند همکاری نماید:

- ۱- همکاری با کتابخانه نابینایان برای ضبط کتابهای درسی و غیردرسی
- ۲- همکاری در انجام خدمات رفاهی برای نابینایان، ناشنوایان و کم توانان ذهنی در ارائه لوازم و امکانات مورد نیاز
- ۳- همکاری در اموری که مستقیماً با دیدن و شنیدن در ارتباط است
- ۴- همکاری با مربیان در اموری که به توانبخشی ذهنی می پردازد، مانند آموزشهای تقویت ذهن و حافظه
- ۵- همکاری با مربیان در کلاسهای ویژه
- ۶- همکاری در بخش بنیایی سنجی و شنوایی سنجی و سنجش ذهن و حافظه کودکان
- ۷- آموزش نکات بهداشتی در کلاسهای ویژه
- ۸- کمک به آنها در انجام امور روزمره خود مانند رفت و آمد و کتابخوانی
- ۹- کمک به مربیان در برگزاری گردشهای گروهی و تفریحی و فعالیتهای ورزشی برای معلولان
- ۱۰- برگزاری برنامه های نشاط آور.

نمونه هایی از نوع خدمت داوطلبانه در کمیته امداد

- ۱- همکاری با طرح اکرام در ارسال دعوت نامه برای حامیان
- ۲- همکاری در ارسال جزوات و پیک های همکلاسی

- ۳- همکاری در تصحیح سؤالات دروس مقاطع تحصیلی
- ۴- فعالیت در زمینه شناساندن طرح اکرام به جامعه
- ۵- همکاری در شناسایی دانش آموزان و دانشجویان بی بضاعت و بی سرپرست

نمونه هایی از نوع خدمت داوطلبانه در آموزش و پرورش استثنایی

- ۱- همکاری در انجام امور دفتری در واحدهای مختلف
- ۲- کمک به دانش آموزان معلول در زمینه مراقبت از آنان و رفت و آمد در مواقع مورد نیاز
- ۳- ارائه کمکهای اولیه در مواقع لزوم در مدارس استثنایی
- ۴- خواندن و نوشتن برای دانش آموزان نابینا به ویژه در جلسه امتحان
- ۵- رابط بین کتابخانه ها، کانونها و فرهنگسراها و... برای استفاده دانش آموزان استثنایی
- ۶- ضبط کتابهای کمک آموزشی برای دانش آموزان نابینا

به طور کلی داوطلبان خدمت، می توانند خدمات زیر را در مراکز خیریه (دولتی و غیردولتی) ارائه نمایند:

- ۱- جمع آوری اعانات و کمک های مردمی اعم از نقدی و غیرنقدی (با هماهنگیهای لازم)
- ۲- عیادت و دلجویی از بیماران و مددجویان
- ۳- برگزاری مسابقات ورزشی با هدف جمع آوری کمکهای مردمی و اختصاصی عواید آن به مؤسسات خیریه
- ۴- اختصاص ساعاتی از اوقات فراغت افراد داوطلب به شکل انفرادی و گروهی برای انجام امور جاری انجمن ها و مؤسسات خیریه
- ۵- همراهی، همدلی، مساعدت و مصاحبت با بیماران و مددجویان تحت پوشش
- ۶- همراهی نمودن با بیماران در اموری مانند پیاده روی، هواخوری و سفرهای کوتاه گروهی برای ایجاد تنوع بیشتر و تحمل بیماری
- ۷- فعالیت در زمینه معرفی اینگونه مراکز حمایتی به جامعه از طریق توزیع بروشور، مجله و...
- ۸- کمک به رفت و آمد افراد معلول در مواقع مورد نیاز
- ۹- کمک و مساعدت به نابینایان و ناشنوایان در موارد مختلفی که نیاز به همکاری دارند
- ۱۰- همکاری با سازمانهای مربوط در زمینه کارهایی برای معلولان (متناسب با نوع معلولیت)
- ۱۱- شناسایی خانواده های دارای بیماریهای خاص مانند: تالاسمی، دیابت، کلیه، سرطان و معلولیت های دیگر و معرفی آنان به انجمن ها و مؤسسات خیریه مربوط
- ۱۲- شناسایی و معرفی خانواده هایی که دارای فرزندان نابینا، ناشنوا و کم توان ذهنی هستند و معرفی آنان به مراکز مربوط
- ۱۳- شناسایی خانواده هایی که می توانند از ایتم نگهداری و یا از آنها پشتیبانی مالی نمایند و معرفی آنان به مراکز مربوط
- ۱۴- اجرای برنامه های فرهنگی برای انجمن ها و مؤسسات خیریه

مواردی که داوطلبان برای انجام خدمات داوطلبانه بایستی رعایت نمایند:

- ۱- هیچ اقدامی را بدون هماهنگی با مراکز مربوط انجام ندهند.
 - ۲- به قوانین و شرایط آن مرکز احترام بگذارند.
 - ۳- خود را با مسائل و مشکلات حاشیه ای در این مراکز درگیر نسازند.
 - ۴- ویژگیهای یک داوطلب خدمت را به طور کلی در محیط این مراکز رعایت نمایند.
 - ۵- در طول خدمت مواردی مانند حسن اخلاق، رفتار و برخورد مناسب و... را رعایت کنند.
- در سازمان جوانان جمعیت هلال احمر فرد داوطلب خدمت، فعالیتهای خود را می تواند در قالب گروههای سازماندهی شده ارائه دهد. بدینگونه که افراد یک گروه با هماهنگی قبلی به منظور انجام خدمات داوطلبانه به یکی از سازمانهایی که داوطلب می پذیرند مراجعه می نمایند و برحسب نیاز یک یا چند نفر مشغول خدمت می شود. افراد داوطلب گزارش فعالیتهای خود را به گروه ارائه می دهند تا نقاط ضعف و قوت فعالیتها را بررسی نمایند ■